

Ratitovška obzorja

Časopis za občino Železniki | Februar 2022 | Letnik 21 | Številka 60

Ljudje so umirali, domačije gorele

Pri dražgoškem spomeniku so se 9. januarja, na dan, ko se je pred osemdesetimi leti začel boj Cankarjevega bataljona z Nemci, spomnili pogumnega in obenem tragičnega dogodka, ko so umirali domačini in je gorela vas.

JOŽE KOŠNJEK, FOTO: TINA DOKL

Nad tisoč ljudi je prišlo v nedeljo, 9. januarja, k spomeniku v Dražgošah, kjer se je opoldne začela slovesnost v spomin na 80. obletnico začetka boja Cankarjevega bataljona z Nemci ter zločina Nemcev nad vasjo in vaščani po zavzetju vasi in umiku partizanov. Boj in nato maščevalnost osvajalcev vasi sta terjala strahoten davek: devet padlih partizanov in 41 umorjenih Dražgošanov. Ognjeni zublji in puškine cevi so bili poslednje, kar so videle oči nič krivih domačinov. Med udeleženci so bili tudi predsednik Republike Slovenije Borut Pahor, predsednik državnega zbora Igor Zorčič, župan Občine Železniki Anton Luznar, prvi predsednik Republike Slovenije Milan Kučan in predstavniki Krajevne skupnosti Dražgoše - Rudno. Pozdravu predsednika organizacijskega komiteja prireditelj v Dražgošah generalmajorja Ladislava Lipiča je sledil kulturni program. V njem so sodelovali kvintet orkestra Slovenske policije, Partizanski pevski zbor iz Ljubljane, recita-

Andraž Valcl in Janez Jelenc sta v imenu Krajevne skupnosti Dražgoše - Rudno in krajevne organizacije Zveze združenj borcev za vrednote NOB položila venec h kostnici pod spomenikom.

V kulturnem programu je sodeloval tudi Partizanski pevski zbor iz Ljubljane.

torji Vesna Slapar, Katarina Stegnar in Primož Bežjak ter sopranistka Gaja Sorč, povezovala pa ga je Jana Jenko. Polaganje vencev h kostnici, položila sta ga tudi predsednik republike in delegacija krajevne skupnosti in krajevnega odbora ZZB NOV Dražgoše, so spremljali tudi gardisti Slovenske vojske.

Slavnostni govornik je bil prvi predsednik Republike Slovenije Milan Kučan. Poudaril je, da sta bila tako odpor in boj Cankarjevega bataljona v Dražgošah kot vojna leta 1991, ki je bila izzvana z agresijo JLA proti Sloveniji, visoko etično in moralno utemeljena s pravico naroda do obrambe svoje svobode. Naš

odpor je bil globoko smiseln, čeprav je bil nasprotnik v orožju močnejši. Dejal je, da se premalo zavedamo nevarnih poskusov poseganja v vrednote demokratične družbe. Oblike so drugačne kot v času fašizma in nacizma, a izhodišča so enaka. Slovenci pričakujemo prihodnost raztreščeni kot še nikoli doslej. Pri boju z epidemijo oblast ne išče zavništva z državljanji, ampak med njimi išče krivce za neuspešen boj z epidemijo, je povedal Kučan in govor sklenil z ugotovitvijo, da namesto samohvale potrebujemo pošteno in realno oceno tako razmer kot cene, ki jo bomo plačevali zaradi ukrepov sedanje oblasti.

KOLOFON: RATITOVŠKA OBZORJA (ISSN C505-8066) – Ustanovitelj in izdajatelj: Občina Železniki, Češnjica 48, 4228 Železniki, pravice izdajatelja opravlja: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj (info@g-glas.si, 04/201 42 00). Odgovorna urednica: Ana Šubic (ana.subic@g-glas.si, 031/693 763); Svet glasila: Ana Šubic, Matej Šubic, Nataša Habjan, Valerija Štibelj. Oglasno trženje: Marjan Potočnik (marjan.potocnik@g-glas.si, 051/697 730). Ratitovška obzorja izhajajo od šest- do osemkrat letno, praviloma drugi petek v mesecu, v nakladi 2170 izvodov, brezplačno jih prejema vsa gospodinjstva v občini Železniki. Tisk: Nonparel, d. o. o., Kidričeva cesta 7, 4220 Škofja Loka, distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Slomškov trg 10, 2500 Maribor. Ratitovška obzorja so vpisana v Razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1708. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo, pisma bralcev so omejena na 2000 znakov s presledki. Na naslovnici: Gradnja protipoplavnih ureditev v Železnikih / Foto: Gorazd Kavčič

Naslednja številka bo predvidoma izšla 8. aprila 2022. Prispevke zanjo pošljete do 27. marca 2022 na naslov: ana.subic@g-glas.si ali valerija.stibelj@obcina.zelezniki.si.

Pritožba na izdano gradbeno dovoljenje

Direkcija za vode je že vložila vlogo za gradbeno dovoljenje za zadrževalnik, pri gradbenem dovoljenju za odsek v starem delu Železnikov, kjer poleg vodnih ureditev načrtujejo še obvoznico, pa je prišlo do zapleta. Sprožen je bil upravni spor.

ANA ŠUBIC, FOTO: GORAZD KAVČIČ

Direkcija Republike Slovenije za vode (DRSV) nadaljuje gradbena dela za zmanjšanje poplavne ogroženosti na območju Železnikov. Prva faza projekta obsega ureditve na Selški Sori od Alplesa do Jesenovca skupaj z ukrepi na treh pritokih: Češnjica, Dašnica in Prednja Smoleva. "Trenutno se izvajajo dela pri rekonstrukciji Alplesovega jezua ter podbetoniranje obrežnih zidov in zavarovanje brežin na območju med Alplesom in Domelom," so pojasnili na DRSV in dodali, da bodo nadaljevali dela v strugi Selške Sore od Alplesa v smeri proti zgornjemu delu Železnikov. "Z začetkom pomladi se bodo začela dela na Češnjici in Prednji Smolevi," so napovedali.

Župan Anton Luzar je pojasnil, da naj bi izvajalec Nivo Eko te dni začel tudi z deli na vodotoku Dašnica. "Povedali so tudi, da so vložili dokumentacijo za spremembo prometa pri rekonstrukciji mostu na regionalni cesti na Češnjici. Tu bodo zgradili

Podbetoniranje obrežnih zidov in zavarovanje brežin na odseku med Alplesom in Domelom

Rekonstrukcija Alplesovega jezua

začasni nadomestni most, promet na tem delu pa bo v času gradnje potekal enosmerno in bo urejen s semaforjema," je dejal župan, ki ugotavlja, da dela na prvem odseku Selške Sore potekajo kar intenzivno. Upa, da bo gradnja tudi v prihodnje potekala tekoče, saj si v Železnikih želijo, da bi bil težko pričakovani projekt izboljšanja poplavne varnosti čim prej uresničen. Na DRSV so v začetku februarja pričakovali pravnomočnost delnega gradbenega dovoljenja za edini manjkajoči odsek od Dermotovega do Dolenčevega jezua, a je prišlo do zapleta. "Ena od strank v postopku izdaje gradbenega dovoljenja za odsek, kjer bo potekala tudi obvozna cesta, je sprožila upravni spor zoper izdajo dopolnilnega gradbenega dovoljenja. Moti jo bližina obvoznice in hrup z nje," je razložil župan. Medtem pa napredujejo postopki v zvezi z drugo fazo projekta, ki zajema izgradnjo suhega zadrževalnika vode pod Sušo. DRSV je 9. februarja oddal vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja, začetek gradnje pričakujejo jeseni.

Sanacija plazu pri Lajšah

ANA ŠUBIC, FOTO: GORAZD KAVČIČ

Direkcija RS za infrastrukturo se je lotila sanacije plazua, ki je že pred časom nastal na regionalni cesti okoli tristo metrov naprej od cerkve v Lajšah. Sanacijo plazua in nasipne brežine izvaja podjetje HIP KA iz Ljubljane skupaj s partnerjem HIP PLUS z Vač, ki sta bila najugodnejša na javnem razpisu. Sanacija, ki bo stala 897 tisoč evrov, zajema izvedbo sidrane pilotne stene v dolžini 90 metrov ter izvedbo drenažnih reber in zbirnih jaškov nad cesto za odvodnjavanje zalednih voda. Zaradi gradbenih del so možne zapore regionalne ceste. Delne in kratkotrajne zapore so dovoljene do 2. maja vsak dan od 7. do 19. ure, popolne enourne zapore (z minimalno polurno sprostitevjo prometa med zaporami) pa vsak dan od 8. do 17. ure. Izvajalec mora sicer vsaj pet dni pred vzpostavitevjo popolne zapore postaviti obvestilne table, izvesti pa jo mora izven časa redne avtobusne linije.

Na regionalni cesti blizu Lajš poteka sanacija plazua in nasipne brežine.

Letos rekordni občinski proračun

Poleg občinskih proračunov za letošnje in prihodnje leto so občinski svetniki na decembrski seji sprejeli tudi Zero Waste strategijo, strategijo razvoja turizma za škofjeloško območje, pravilnik o dodeljevanju enkratne denarne pomoči ob nesrečah ...

ANA ŠUBIC, FOTO: GORAZD KAVČIČ

Občinski svet se je decembra sestal na precej obsežni 21. redni seji. Najpomembnejša točka je bila sprejem proračunov za letošnje in prihodnje leto.

Odhodki letošnjega proračuna so ocenjeni na 12,3 milijona evrov, prihodki pa na 9,6 milijona evrov. Pričakujejo 2,6 milijona evrov transfernih prihodkov, največ – 1,1 milijona evrov – si jih obe-tajo iz evropskega kohezijskega sklada za kolesarsko povezavo od Plenšaka do Selc, ki so jo začeli graditi že lani in bo ena največjih letošnjih investicij. Primanjkljaj bodo krili z ostankom sredstev na računu (1,4 milijona evrov) in najemom kredita do višine 1,5 milijona evrov.

Letos je za investicije rezerviranih kar sedem milijonov evrov. Precej denarja bodo namenili sofinanciranju nekaterih komunalnih vodov ob izvedbi poplavne varnosti Železnikov ter obvoznice v Železnikih in rekonstrukcije regionalne ceste od Logu do uvoza k ribiškemu domu na Rudnem. Velika investicija bo tudi druga faza sanacije brežine Na plavžu, za kar pričakujejo državno sofinanciranje. Za investicijsko vzdrževanje in gradnjo občinskih cest so predvideli skoraj milijon evrov. Zagotovili so denar za nakup zemljišča za dom starejših v Selcih in izdelavo projektne dokumentacije ter sofinanciranje novega gasilskega vozila PGD Železniki. Področju izobraževanja so namenili 2,6 milijona evrov. Končali bodo ureditev dodatnih prostorov v mansardi Osnovne šole (OŠ) Železniki, zamenjali travo na nogometnem igrišču v Železnikih, zgradili manjkajoči del pločnika v Dolenji vasi ...

Letos bodo prvič izvedli investicije v okviru participativnega dela proračuna. Gre za devet manjših investicij v skupni vrednosti 68 tisoč evrov, a bodo kljub temu pomembna pridobitev za kraje, kjer so jih predlagali. To so ureditev mansarde v objektu športnega parka Dolenja vas, otroška igrala na Rudnem,

V proračunu so precej denarja namenili tudi za sofinanciranje rekonstrukcije regionalne ceste od Loga do uvoza k ribiškemu domu na Rudnem. Za skoraj 2,7 milijona evrov vredno investicijo, ki jo vodi direkcija za infrastrukturo, bo občina prispevala 422 tisoč evrov.

izdelava idejne zasnove okolice šole v Dražgošah, sofinanciranje ureditve javnega prostora na mestu starega gasilskega doma v Selcih, sofinanciranje rekonstrukcije škarpe ob javni poti združni dom–Eberle v Sorici, poslikava fasade Vrtca Železniki, ureditev trim steze z orodji za razgibavanje na Zalem Logu in dela pešpoti od Snegovnika proti Zalem Logu ter obnova asfaltnega igrišča v zgornji Dašnici.

Proračun za prihodnje leto bo precej nižji od letošnjega; znašal bo 7,5 milijona evrov, za investicije pa so predvideli dobra dva milijona.

NA POTI DO DRUŽBE BREZ ODPADKOV

Občinski svet je potrdil Zero Waste strategijo. Na pobudo Razvojne agencije Sora (RAS) se je Občina Železniki skupaj z Občino Škofja Loka pridružila mreži slovenskih občin na poti do družbe brez odpadkov. Strategija, ki so jo pripravili skupaj s Komunalno Škofja Loka in Ekologi brez meja, predvideva, da bi do leta 2031 v Železnikih delež ločeno zbranih frakcij zvišali na 76 odstotkov, pri če-

mer bi na prebivalca zbrali največ 200 kilogramov odpadkov, od tega manj kot 50 kilogramov mešanih komunalnih odpadkov. Za doseg zastavljenih ciljev so predvideli nabor različnih ukrepov za zmanjševanje količin odpadkov. Letos bo ključno ozaveščanje v javni upravi in vzgojno-izobraževalnih ustanovah, kjer lahko nagovorijo tudi otroke, ter informiranje občanov, kako lahko z majhnimi koraki zmanjšajo količino odpadkov. Še posebej si želijo izboljšanja razmer pri večstanovanjskih objektih, kjer je ločevanje odpadkov še vedno najslabše. Pripravili naj bi tudi prireditev brez odpadkov, začeli postopke pridobivanja certifikata Voda iz pipe in v prihodnosti postavili dva pitnika.

Sprejeta je bila tudi Strategija trajnostnega razvoja turizma za škofjeloško območje 2022–2028, ki jo predstavljamo na 14. strani.

PRAVILNIK O DODELJEVANJU POMOČI

Dodeljevanje enkratne denarne pomoči pri odpravi posledic naravnih in drugih nesreč iz občinskega proračuna po

novem ureja pravilnik, sprejet na zadnji seji. Pomoč, ki bo znašala do 7500 evrov, bo pripadala občanom, ki se jim je nesreča zgodila na naslovu stalnega prebivališča ali na naslovu, kjer opravljajo registrirano dejavnost, ko gre za nestanovanjske objekte, če ti ležijo na območju občine Železniki, ter tudi pravnim osebam s sedežem v tej občini. Razlog za dodelitev pomoči je, da so se zaradi povzročene škode znašli v težki materialni situaciji.

VZDRŽEVALCA BODO RAZBREMENILI

Svetniki so sprejeli tudi spremembe kataloga delovnih mest Javnega zavoda Ratitovec (JZR), s čimer so predvideli dodatnega vzdrževalca športne infrastrukture. Direktor JZR Gregor Habjan je na seji povedal, da en vzdrževalec ne zadošča za vzdrževanje dveh velikih objektov, saj ima številne zadolžitve in je zelo obremenjen. V katalogu so tudi natančneje opredelili zahteve glede znanja tujih jezikov za direktorja JZR, kustosa, turističnega informatorja in muzejskega vodnika. Svetniki so potrdili še nov odlok o ustanovitvi JZR. Mandat direktorja bo po novem namesto štirih trajal pet let, pristojnost izdaje soglasja k letnemu poslovnemu in finančnemu načrtu zavoda ter soglasja k aktu o organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest pa so prenesli z občinskega sveta na župana.

SPREJELI LETNE PROGRAME

Svetniki so soglašali z letošnjimi programi ljubiteljskih kulturnih dejavnosti ter mladinskih in turističnih dejavnosti. Programov niso vsebinsko spreminjali. V proračunu je za turistične dejavnosti namenjenih blizu trideset tisoč evrov, za kulturne nekaj manj kot 23 tisoč in za mladinske dejavnosti enajst tisoč evrov. Razpise naj bi objavili aprila.

Svetniki so potrdili tudi sklep o načinu financiranja političnih strank v letošnjem letu. Stranke, ki so v občinskem svetu, bodo prejele 1,27 odstotka več denarja kot lani, saj se je za toliko zvišal tudi obseg primerne porabe. Znesek za vsak glas na volitvah v občinski svet bo znašal 0,2257 evra. Največ bo pripadlo stranki SLS: 2532 evrov, SDS bo prejel 1428 evrov, SD 756, NSi 672 in Levica 468 evrov. V enem letu bodo skupaj prejele 5856 evrov. Občinski svet se je strinjal tudi s ceniki o pokopališki dejavnosti v občini Železniki za letošnje leto, ki so jih pripravile krajevne skupnosti kot upravljavci pokopališč. Cene za vseh šest pokopališč ostajajo nespremenjene.

Župan je svetnikom poročal o projektu poplavne varnosti Železnikov in decembrskem obisku vlade na Gorenjskem. V okviru obiska se je v Škofji Loki srečal z ministrom za infrastrukturo Jernejem Vrtovcem, s katerim sta govorila o obvoznici v Železnikih, rekonstrukciji regionalne ceste vključno z gradnjo kolesarske steze od Podlubnika do praprotniškega mostu, obnovi ceste proti Soriški planini, rekonstrukciji ceste med Rudnim, Dražgošami in Kropo ... V Domelu so gostili zunanjšega ministra Anžeta Logarja, na OŠ Železniki pa državnega sekretarja na ministrstvu za izobraževanje Marjana Dolinška.

UPAJO, DA BO PROSTORSKI NAČRT SPREJET JESEN

Pri vprašanih in pobudah svetnikov je Franc Tušek predlagal, da bi na obnovljeni poslovni stavbi na Češnjici napis Občina Železniki namestili na vidnejše mesto. Zanimalo ga je tudi, kako napredujejo spremembe občinskega prostorskega načrta (OPN), o katerem je bilo govora že na eni od prejšnjih sej, ko je občan iz Selc opozoril na dolgotrajne postopke. Župan je pojasnil, da je nadaljnji potek odvisen predvsem od študije

glede poplavne varnosti pri Alpesu, ki še ni končana, sicer pa se trudijo, da bi bil OPN letošnjo jesen sprejet. Jurij Demšar meni, da bi morali gasilci bolj premišljeno uporabljati gasilske luči in sireno ob vožnji na intervencije, če niso tako nujne (npr. odstranitev drevesa), da ne bi po nepotrebnem vznemirjali občanov. Tomaž Demšar je opozoril, da so številne ulice ob velikih količinah snega ozke, zato bi jih veljalo splužiti bolj na široko, zanimalo ga je tudi, ali bosta izvajalca investicije v OŠ Železniki in gradnje komunalne infrastrukture v Dašnici zaradi zamud pri izvedbi deležna pogodbenih kazni. Med drugimi se je oglasil tudi Miran Šturm, ki je omenil pobudo občanke glede obnove kapelice na Češnjici, in predlagal, da bi v okviru digitalizacije občin tudi v Železnikih skušali namestiti sistem za merjenje kakovosti zraka.

OBČINA ŽELEZNIKI

OBVESTILO

Obveščamo vas, da je na spletni strani
Občine Železniki objavljen

JAVNI RAZPIS

za dodelitev pomoči za ohranjanje in spodbujanje razvoja
kmetijstva in podeželja v občini Železniki v letu 2022.

Vsebina javnega razpisa in razpisne dokumentacije je na voljo na spletni strani Občine Železniki www.zelezniki.si pod rubriko OBVESTILA IN OBJAVE/Razpisi in javna naročila (kontakt: Valerija Štibelj, 04/500 00 23).

Rok za oddajo vlog je najpozneje do vključno **29. 4. 2022**.

Mag. Anton Luznar, župan

Občina Železniki je objavila javni natečaj za zasedbo
prostega uradniškega delovnega mesta

VIŠJI SVETOVALEC ZA INVESTICIJE IN PROSTOR

v občinski upravi Občine Železniki (M/Ž),
za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim
delom 6 mesecev.

Celotni javni natečaj je objavljen na spletni strani Občine
Železniki <https://www.zelezniki.si/razpis/589644>.

Kandidat vloži prijavo v pisni obliki (na priloženem obrazcu za prijavo), ki jo pošlje v zaprti ovojnici z označbo: "Javni natečaj – višji svetovalec za investicije in prostor" na naslov: Občina Železniki, Češnjica 48, 4228 Železniki, in sicer do vključno **21. 2. 2022** (do 23.59 po e-pošti). Za pisno obliko prijave se šteje tudi elektronska oblika (skenirani obrazec za prijavo z izjavo o izpolnjevanju pogojev s podpisom kandidata), poslana na elektronski naslov: uprava@obcina.zelezniki.si, pričemer veljavnost prijave ni pogojena z elektronskim podpisom.

Mag. Anton LUZNAR l.r.
ŽUPAN

Aktivna društva povečujejo kakovost bivanja

V Krajevni skupnosti (KS) Dražgoše - Rudno se že nekaj let posvečajo gradnji poslovilnega objekta na dražgoškem pokopališču, rekonstruirali so tudi nekaj cest. Predsednik KS Andraž Valcl je še posebej ponosen na številna aktivna društva v kraju.

ANA ŠUBIC, FOTO: GORAZD KAVČIČ

Krajevna skupnost Dražgoše - Rudno obsega blizu 2400 hektarov površin in ima okoli 550 prebivalcev. "Ponosen sem, da v naši KS deluje veliko društev, ki s svojim prostovoljnim delom prispevajo k večji kvaliteti življenja v vaseh in tudi k dobrim medsebojnim odnosom ljudi, ki tukaj živijo," je poudaril predsednik KS Andraž Valcl. V tej vlogi je prvi mandat, prav tako je prvič tudi v svetu KS.

Največji projekt, ki so se ga lotili, je izgradnja poslovilnega objekta na pokopališču v Dražgošah. V celoti bo stal okoli 100 tisoč evrov in ga v tretjinskem deležu sofinancira občina. "Projekt se 'vleče' že cel mandat in upam, da bo letos dokončan," je povedal Valcl in dodal, da jim je skupaj z občino uspelo na novo asfaltirati oz. rekonstruirati kar nekaj javnih poti (Gabrca, Jelenšče, Kelc-Ovinkar ...). Omenil je tudi rekonstrukcijo cestišča skozi Rudno. "Ob vkopu elektroenergetskih kablov, ki ga je izvajal Elektro Gorenjska, smo v obeh vaseh položili tudi vode za javno razsvetlavo in postavili nekaj novih luči, na mestih, ki so bila do sedaj brez javne razsvetljave. Na vodovodnem omrežju so se opravila določena vzdrževalna dela, v obeh vaseh so se v vodohrane vgradile tudi UV-luči za pripravo vode."

Med težavami, s katerimi se soočajo, je omenil pomanjkanje denarja. Ob osnovnem vzdrževanju infrastrukture, tekočih stroških in izvajanju zimske službe ga ostane malo za nove investicije. "Vendar je to najbrž problem pri vseh KS," je dejal. Denarja je tako premalo za uresničitev vseh želja. Za nameček se v zadnjem obdobju pozna tudi dvig cen storitev in materiala, KS pa ves mandat operira s približno enakim proračunom, ki znaša okoli 26 tisoč evrov, je pojasnil. "Druga težava pa je, da pri določenih projektih trčiš na nerazčiščene pravno formalne odnose, ki se niso reševali v preteklosti, zdaj pa so ovira pri določenih projektih."

Pomanjkanje denarja med drugim vpliva na investicije v ceste, saj nekateri

Predsednik KS Dražgoše - Rudno Andraž Valcl pred novozgrajenim poslovilnim objektom na pokopališču v Dražgošah

projekti predolgo čakajo na izvedbo. "Že lep čas je želja krajanov tudi rekonstrukcija regionalne ceste od Logu do Dražgoš, a ima tukaj v rokah škarje in platno država. V bližnji prihodnosti se obeta rekonstrukcija odseka od Logu do Rudna, ki vključuje rekonstrukcijo cestišča in mostu, nov pločnik in javno razsvetlavo. To bo vsekakor zagotovilo večjo prometno varnost velikega števila sprehajalcev na tem odseku. Kolikor sem seznanjen, je za ta odsek državni denar že zagotovljen. Glede rekonstrukcije ceste proti Dražgošam pa je trenutno v fazi projektiranje sanacije cestišča in plazu na območju spomenika v Dražgošah," je pojasnil Valcl.

V Dražgošah so pred kratkim dobili tudi vrtčevsko enoto, ki jo je zaradi pomanjkanja prostora v vrtcih v dolini občina uredila v podružnični šoli. Predsednik KS upa, da bo vrtec, kljub nekaterim pomislekom prebivalcev iz doline, zaživel. Stavba, v kateri je šola, sicer še vedno ni dokončno urejena. "Zgodba s prenovo šole ima dolg rep in ne bi se rad spuščal v zgodovino. Dejstvo je, da je v stavbi ogromno neizkoriščenega prostora, ki bi ga bilo treba izkoristiti. Želja Dražgošanov je večnamenski prostor, ki bi ga

lahko uporabljala tako društva, KS in vaščani za potrebe druženja in rekreacije, kot tudi šolarji za potrebe telovadbe." Stara dvorana je po besedah Valcla v dokaj klavrnem stanju. Na Rudnem pa si želijo igrišče, ker otroci in mladostniki v vasi nimajo primerne površine za igro in rekreacijo, je dodal.

Kot že omenjeno, je v KS veliko aktivnih društev. Tako v Dražgošah kot tudi na Rudnem so aktivni gasilci, ki v svojih vrstah združujejo starejše in mlajše generacije. "Na Rudnem deluje Športno društvo Buldožerji, ki upravlja smučišče Rudno, v Dražgošah pa Športno društvo Dražgoše, ki pozimi skrbi za urejene tekaške proge na Jelovici. Obe športni društvi sta z organizacijo različnih dogodkov in dejavnosti aktivni skozi vse leto, pozimi pa na smučišču Rudno organizirata smučarske tečaje, ki se jih udeležuje ogromno otrok iz cele doline in tudi od drugje. Potem je tu Športno društvo Omikron, ki je organizator vsakoletnih reli preizkušenj in opravlja meritve časa na različnih športnih dogodkih po Sloveniji," je našteval Valcl in omenil še Kulturno turistično društvo Dražgoše, ki uprizarja igre in skrbi za druge kulturne prireditve v kraju.

Ob odprtju vrtca sredi januarja so bili v skupini Srnice trije otroci, ta čas jih je šest, sredi marca jih bo enajst ...

V dražgoškem vrtcu vse bolj živahno

ANA ŠUBIC, FOTO: GORAZD KAVČIČ

V prostorih dražgoške šole je sredi januarja začel delovati vrtec, ki lahko sprejme eno skupino otrok prvega starostnega obdobja. Občina Železniki se je ureditve dodatne enote vrtca lotila, da bi zadostili potrebam po predšolskem varstvu. Vrtec so uredili v pritličju šole, na dobrih sto kvadratnih metrih površin, od tega so 65 kvadratnih metrov namenili igralnici, uredili pa so še sanitarije, garderobo in kabinet za osebje. Nova enota vrtca je po besedah ravnateljice OŠ Železniki Franca Ranta pomembna pridobitev; sedaj imajo namreč vsi otroci, ki trenutno izpolnjujejo pogoje za sprejem v vrtec, zagotovljen prostor. Dodal je, da so pogoji za varstvo otrok v dražgoškem oddelku odlični. Trenutno je v skupini, ki so jo poimenovali Srnice, šest otrok, sredi marca jih bo že enajst. Nato bodo nadaljevali postopno vključevanje otrok, ki bodo dopolnili 11 mesecev, tako da bo skupina v spomladanskih mesecih polna.

Kmalu nadaljevanje gradnje kolesarske steze

Potem ko so zimske razmere zavrle gradnjo kolesarske povezave Železniki–Selca, se bo ta kmalu nadaljevala, je napovedal občinski svetovalec za investicije Peter Košir. Kot je pojasnil, se name-rava izvajalec, podjetje Lavaco, lotiti gradnje opornih zidov na trasi nasproti Rovna v Selcih. "Dela bi začel že prej, a je bil kamnolom v Davči nedostopen, kar je povzročilo težave z zagotavljanjem materiala. Pričakujem pa, da se bodo dela v kratkem nadaljevala s polno paro." Gradnja kolesarske steze je na odseku od Studena do uvoza k podjetjema Lotrič Meroslovje in Alpmetal predvidena na novo na desni strani regionalne ceste. Projekt so začeli urednišče vati lani jeseni, ko je izvajalec zgradil odsek od odcepa za Plenšak po levem bregu Selške Sore do ulice v naselju Na plavžu. Novozgrajena steza je za zdaj še v makadamski obliki. V okviru 1,2 milijona evrov vredne investicije, ki jo sofinancira EU, nameravajo do sredine letošnjega leta vzpostaviti dobrih sedem kilometrov dolgo kolesarsko povezavo. Na novo bo zgrajenih 4,3 kilometra poti, na preostalih odsekih pa bodo na obstoječih cestah označili površine za kolesarje oz. jih bodo preusmerili na stranske poti.

Izgradnji opornih zidov bosta sledili še ureditev pločnika in preplastitev ceste s finim asfaltom. / Foto: Gorazd Kavčič

Gradijo oporne zidove

V Dašnici se nadaljuje projekt ureditve komunalne infrastrukture na slabih dvesto metrov dolgi trasi od že urejenega odseka do križišča za spodnji in zgornji del naselja. Lani so uredili meteorno in fekalno kanalizacijo, vodovod in javno razsvetljava ter z grobim asfaltom preplastili cestišče. Izvajalec, podjetje Eurograd, se ta čas posveča gradnji opornih zidov ob cesti. Če zimo naj bi jih zgradili, nato pa bosta sledili še gradnja pločnika in preplastitev ceste s finim asfaltom, s čimer se bo dobrih tristo tisoč evrov vredna občinska investicija tudi končala.

VRTEC ŽELEZNIKI

Vrtec Železniki
vabi starše predšolskih otrok

K VPISU OTROK V VRTEC
s 1. 9. 2022

V Vrtcu Železniki vabimo k vpisu v naslednje programe:
- v dnevni in krajši program za otroke, stare od enega do treh let,
- v dnevni, polovični in krajši program za otroke, stare od treh let do vstopa v šolo.

Vloge za vpis dobite v vrtcu ali na spletni strani OŠ Železniki.

Lahko jih oddate osebno ali po pošti **do 7. 3. 2022**, na naslov:
Vrtec Železniki, Otoki 13, 4228 Železniki.

Dodatne informacije lahko dobite po telefonu 04 500 20 30.

Vabljeni!

Z odpadki ravnajmo odgovorno

Z Jerco Prezelj, vodjo sektorja komunalni odpadki na Komunalni Škofja Loka, o težavah, izzivih in načrtih v občini Železniki

ANA ŠUBIC

Na območju občine Železniki je 42 ekoloških otokov, na katerih je možno odložiti papir in stekleno embalažo. Komunalna Škofja Loka zabojnike za papir prazni 26-krat letno, zabojnike za stekleno embalažo pa 13-krat letno. Bralci so nas opozorili, da se v zadnjem času ob nekaterih ekoloških otokih spet bolj pogosto pojavljajo odpadki, ki tja ne sodijo. Tudi na komunalni zaznavajo, da so najbolj problematične lokacije ekoloških otokov, ki so od stanovanjskih objektov nekoliko odmaknjene in oz. ali v bližini cestnih prometnic. Kot je pojasnila vodja sektorja komunalni odpadki Jerca Prezelj, problematične lokacije urejajo postopoma ter v sodelovanju z Občino Železniki in krajevnimi skupnostmi. "Rešitev je, da se ekološki otoki prestavijo v bližino naseljenih stanovanjskih objektov in stran od glavnih prometnic."

In kako je s čistostjo frakcij, odloženih na ekoloških otokih? Papir je običajno čist, brez primesi drugih odpadkov, med stekleno embalažo pa se še vedno najdejo tudi kovinski pokrovi od steklenih kozarcev. V zabojnik za stekleno embalažo sodijo steklenice, kozarci vloženi živil in ostala steklena embalaža, brez vsebine. Kovinski pokrovi in zamaški spadajo med odpadno embalažo, je spomnila Jerca Prezelj.

VREČE PONEKOD ZAMENJALI ZABOJNIKI

Povedala je tudi, da je komunalna z letošnjim letom naredila pregled vseh uporabnikov, ki za zbiranje odpadkov uporabljajo tipizirane vreče. "Uporabnike, ki so v neposredni bližini ceste, po kateri poteka reden odvoz odpadkov s smetarskim vozilom in ki so do sedaj za zbiranje in oddajo odpadkov uporabljali tipizirane vreče, smo skladno z veljavnimi predpisi s 1. januarjem opremili z ustreznimi zabojniki za odpadno embalažo in ostale odpadke."

Na ekološki otok pri zdravstvenem domu na Racovniku je v začetku februarja nekdo odložil več vreč s pretečenimi in napol porabljenimi artikli hrane. Četudi je odpadna, se ne odloži na ekološki otok, ob tem pa velja razmisliti tudi o premišljenem nakupovanju živil, da ne prihaja do takšnih viškov. / Foto: arhiv Krajevne skupnosti Železniki

ZA BOLJŠO UREJENOST SKUPNIH PREVZEMNIH MEST

Na območju občine Železniki bodo sicer v prihodnje lokacije, kjer odpadke, zbrane v tipiziranih vrečah, odlagajo na skupnih prevzemnih mestih, postopoma opremili z zabojniki na ključ. Uporabniki s teh območij bodo prejeli ključ, s katerim bodo odklenili zabojnik in tako na urejen način oddali povzročene odpadke. "Na enak način smo na območju občine Škofja Loka lani opremili dolino Hrastnica, kjer so ključke prejeli vsi uporabniki komunalnih storitev v naseljih Sv. Barbara, Sv. Andrej in Sv. Ožbolt," je razložila Jerca Prezelj. Od lani je pod ključem tudi skupno prevzemno mesto za odpadno embalažo in ostale odpadke na lokaciji Šurk, pri čemer so uporabniki iz naselij Ravne, Torka, Zabrdno in Zgornje Danje prejeli ključke. Glede na nekdanje težave z urejenostjo lokacije podatki s terena kažejo očitno izboljšanje.

ZBIranJE PAPIRJA OD VRAT DO VRAT ZELO USPEŠNO

V Dolenji vasi so novembra uvedli polletno poskusno zbiranje papirja od vrat do vrat, med drugim tudi zaradi ukinitve ekološkega otoka na avtobusni postaji, ki je bil zaradi bližine regionalne ceste z vidika nedovoljenega odlaganja odpadkov problematičen. Komunalna je tako gospodinjstva opremila z zabojniki za papir. "Tak način zbiranja se po treh mesecih kaže kot zelo uspešen. Prvi mesec zbiranja so bili zabojniki po večini polni. V januarju smo po praznjenju količino zbranega papirja tudi stehali; skupno se je zbralo 380 kilogramov papirja, kar predstavlja 3,39 kilograma papirja na gospodinjstvo. S takšnim načinom zbiranja smo uporabnikom iz Dolenje vasi za kar 11.380 litrov povečali razpoložljiv volumen za zbiranje papirja. Ker je to zbiranje poskusno, se strošek na mesečni položnici zaradi

POGREBNIK

z vami že 30 let

NOVO

poslovna enota:
Šutna 11, 4209 Žabnica

www.pogrebnik.si

Dvorje 13, 4207 Cerklje na Gorenjskem

24 URNA DEŽURNA ŠTEVILKA:

041 624 685

ZA CELOTNO OBMOČJE OBČINE ŽELEZNIKI

tega ni spremenil," je pojasnila. V prihodnje nameravajo v občini Železniki v sklopu ureditve nove tržnice postaviti tudi prvo zbiralnico za odpadno jedilno olje.

NEUSTREZNO ODLAGANJE LAHKO ZELO UDARI PO ŽEPU

Čeprav se marsikdaj sliši, da naj bi bili za neurejenost ekoloških otokov in tudi druge neugledne lokacije krivi predvsem mimovozeči, ki se spotoma znebijo še odpadkov, je dejstvo, da z nepravilnim odlaganjem podoba ekoloških otokov in domačih krajev kazijo tudi domačini. Takšno ravnanje lahko posameznika krepko udari po žepu, saj mu v primeru neustreznega odlaganja oz. puščanja odpadkov v posodah ali zabojnikih za ločeno zbiranje frakcij, ki niso namenjene tem odpadkom, ali če jih odlaga na mesta, ki za to niso določena (ekološki otoki), skladno z Odlokom o načinu opravljanja obvezne lokalne gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v občini Železniki grozi 400 evrov globe. Glede nadzora problematičnih lokacij je komunala v občini Škofja Loka že začela aktivno sodelovati z medobčinskim inšpektoratom, enako pa namerava storiti tudi v občini Železniki.

VSEBINO ZABOJNIKOV BO PREGLEDOVAL KONTROLOR ODPADKOV

V Komunali Škofja Loka bo predvidoma s 1. majem začel delati kontrolor odpadkov. Ena od njegovih nalog bo pregled vsebine zabojnikov pri naključno izbranih uporabnikih na dan praznjenja. "S tem bomo preverjali vključenost v sistem in na lokaciji oddajanja odpadkov, pri povzročitelju, ugotavljali pravilnost ločevanja, ali so sploh ločeni ter ne nazadnje tudi, ali so volumni zabojnikov ustrezni glede na potrebe posame-

znega uporabnika. Glavni cilj kontrole bo celostno ravnanje z odpadki na izvoru nastanka in širiti pomen pravilnega ločevanja odpadkov ter morebitne nepravilnosti rešiti že takoj na začetku, pri uporabniku," je povedala Jerca Prezelj.

OBISK ZBIRNEGA CENTRA SE JE POVEČAL

Vsem gospodinjstvom iz občine Železniki, ki so vključena v redni odvoz odpadkov, je na voljo tudi Zbirni center Studeno. V želji, da bi občanom približali možnost oddaje odpadkov, so podaljšali njegov delovni čas. "Obisk se je zaradi daljšega urnika obratovanja povečal in prerazporedil skozi celotni delovni čas. Hkrati opažamo tudi povečane količine ločeno zbranih in oddanih odpadkov," je pojasnila sogovornica.

Oddati je možno odpadke, ki so nastali v gospodinjstvu: kosovne odpadke (bela tehnika, sanitarna oprema, pohištvo, stanovanjska oprema ...), nevarne odpadke, ki naj bodo v zaprti, označeni in po možnosti v originalni embalaži (odpadke, ki imajo na embalaži oznake za nevarnost), kovine, avtomobilske gume, les in lesno embalažo (masivni les, furnir, iverka, iveral, lesonit, letve, opaž, lesna embalaža), odpadno jedilno olje, tekstil (uporabna rabljena oblačila in obutev ter hišni tekstil – posteljnina, prti, brisače, zavese ...), modne dodatke (torbice, šali, kape, rokavice ...), plišaste igrače, odpadno električno in elektronsko opremo (mali gospodinjski aparati, električne igrače, računalniška oprema, zabavna elektronika – mobilni telefoni, telefoni, kasetofoni, gramofoni, kalkulatorji, polnilniki ...).

Zbirni center je odprt v ponedeljek od 7. do 15. ure, torek in sredo od 13. do 19. ure, v četrtek od 13. do 18. ure in ob sobotah od 8. do 13. ure.

Odpadke ločujemo, tudi ko smo bolni!

Ob nastopu bolezni običajno postanejo naši zvesti spremljevalci papirnati robčki, zdravila in topel čaj. Med okrevanjem tako ustvarimo kar nekaj odpadkov, ki jih je potrebno pravilno ločiti. S tem omogočamo njihovo boljšo obdelavo in varujemo okolje. Komunala Škofja Loka vam zato v nadaljevanju podaja nekaj navodil za ločevanje nastalih odpadkov.

- Limona, ingver, med,
- čajne vrečke,
- papirnate brisačke in papirnati robčki

so biološki odpadki, ki sodijo v rjav zabojnik ali hišni kompostnik.

- Zdravila (s pretečenim rokom uporabe),
- injekcijske igle

sodijo med nevarne odpadke, ki jih uporabniki iz gospodinjstev lahko oddate v Zbirnem centru Studeno.

- Ovitki zdravil

so odpadna embalaža in sodijo v zabojnik z rumenim pokrovom ali rumeno tipizirano vrečo.

**Komunala
Škofja Loka**

Komunala Škofja Loka
Kidričeva cesta 43a, 4220 Škofja Loka
E-pošta: info@komunalaskofjaloka.si
Telefon: 04 50 23 500

Brezplačni prevozi za starejše

"Zelo sem zadovoljna," o projektu Prostofer pravi občanka, ki brezplačne prevoze uporablja za vožnjo do zdravstvenih ustanov. Občina Železniki vabi starostnike, ki potrebujejo prevoz, da to možnost tudi izkoristijo.

ANA ŠUBIC, FOTO: SAŠO GARTNAR

Pred slabim letom in pol je tudi v občini Železniki zaživel projekt Zavoda Zlata mreža Prostofer. Ta povezuje starejše osebe, ki potrebujejo prevoz, z vozniki prostovoljci – prostoferji, ki radi priskočijo na pomoč. Po podatkih občinske svetovalke za družbene dejavnosti Martine Logar so od oktobra 2020 do 10. februarja letos opravili 210 prevozov; od tega 113 v bolnišnice in 89 v zdravstveni dom, kar pomeni, da je bila velika večina oz. 96 odstotkov prevozov v zdravstvene namene, preostalo pa so predstavljali drugi prevozi. Prevoz je denimo možen tudi do lekarne, banke, pošte, trgovine, občine, upravne enote, pokopališča, doma upokojencev. V 16 mesecih je brezplačne prevoze, ki jih opravlja 11 prostoferjev, uporabilo 66 uporabnikov.

PROSTOFERJA JI JE PRIPOROČILA ZDRAVNICA

"Prostofer je odličen," je s projektom zadovoljna starejša občanka iz ene od okoliških vasi, ki koriščenje brezplačnih prevozov priporoča tudi drugim. Sama jih uporablja, ko mora na preglede v različne zdravstvene ustanove. Ker pregledi niso bili tako redki, njeni svojci pa imajo službe in ne morejo vselej dobiti dopusta in ji omogočiti prevoza, ji je osebna zdravnica priporočila, naj pokliče na telefonsko številko Prostoferja. Kot nam je zaupala sogovornica, so jo prostovoljni vozniki že večkrat peljali na preglede v Ljubljano, bila pa je tudi že na Bledu, kmalu jo čaka pregled v Lescah ... "Takoj

Eden najaktivnejših prostoferjev je Darko Gortnar. "Slišim sicer, da imajo posamezni občani zadržke do ponujene pomoči, zato bi rad poudaril, naj brez skrbi pokličejo v klicni center." Prevoz je možno naročiti na brezplačni številki 080 10 10.

ko dobim termin pregleda, pokličem v klicni center, da si zagotovim prevoz, saj bi se lahko zgodilo, da bi bil avto tisti dan že zaseden," je pojasnila. In še: "Vozniki so zelo prijazni, ustrežljivi, natančni, pome pridejo ob točno določeni uri in me pripeljejo direktno na cilj, pomagajo, če je treba, po opravljenem pregledu me že čakajo. Zelo sem zadovoljna, drugače pa med vožnjo tudi rada poklepetam."

Kot nam je zaupala, se po drugih opravkih marsikdaj odpravi z avtobusom, a so povezave do njene vasi slabe. Da ne bi čakala več ur, se s postaje v dolini pogosto napoti kar peš, pa čeprav ima do doma več kilometrov. "Hodim zelo rada; vesela sem, da še vedno lahko," je dodala. Občina Železniki vabi starostnike, ki bi potrebovali brezplačni prevoz, da to možnost tudi izkoristijo. Vsaj tri dni pred želenim prevozom morajo poklicati na brezplačno številko Zavoda Zlata mreža 080 10 10, ki je na voljo vsak delavnik med 8. in 18. uro. V klicnem centru bodo zabeležili podatke klicatelja in lokacijo prevoza ter obvestili prostovoljnega voznika. Prevoze opravljajo od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, izjemoma pa se lahko dnevi in ure tudi prilagodijo potrebam uporabnikov.

RAD POMAGA DRUGIM

Prostoferji občane prevažajo z električnim vozilom, ki ga je najela občina. Vseh enajst voznikov je moških, vsi so upokojenci. Eden najaktivnejših prostoferjev je Darko Gortnar iz Železnikov. Prostovoljski projekt, ki izboljšuje mobilnost starejših, se mu zdi dober, zato ob povabilu nekdanje sodelavke Martine Logar, da se

pridruži voznikom, ni prav nič okleval. Pred upokojitvijo je bil v občinski upravi zadolžen za področje komunale in cest, zato Železnike in okoliške vasi zelo dobro pozna, kar mu precej olajša vožnjo do uporabnikov, ki so naročili prevoz. "Dejansko poznam skoraj vsako hišo v občini, prednost je tudi, da poznam veliko ljudi," je pojasnil Darko Gortnar.

Največ voženj opravi do ljubljanskega kliničnega centra oz. Poliklinike, kjer imajo uporabniki preglede po poškodbah, in do jeseniške bolnišnice. Kot prostofer je že vozil tudi do Idrije, Begunj, največ kilometrov pa je naredil do Šmarjeških Toplic. "Imamo tudi prevoze iz okoliških vasi do Železnikov, ko morajo občani v zdravstveni dom ali na fizioterapijo," je razložil Darko Gortnar in nadaljeval: "Slišim sicer, da imajo posamezni občani zadržke do ponujene pomoči, zato bi rad poudaril, naj brez skrbi pokličejo v klicni center Zlate mreže, in to takoj, ko bodo imeli termin pregleda, terapije ..." Povedal je tudi, da so vožnje prijetne, da se potniki zelo radi pogovarjajo. "Nekateri živijo sami in se vidi, da potrebujejo družbo."

Darka Gortnarja še vedno včasih presejati vprašanje, ali prostoferji za svoje delo res niso nič plačani. "Nekateri težko verjamejo, da smo pripravljene voziti zastoj, vendar smo vsi vozniki prostovoljci. Jaz v tem uživam, meni to daje občutek zadovoljstva, da sem nekomu pomagal," je dejal.

Vozniki si sicer želijo, da bi za avto ob polnilnici pri plavalnem bazenu postavili nadstrešek, saj se pozimi precej zamudijo, da avto rešijo ledenega oklepa, je še pojasnil Darko Gortnar.

Fitnes na prostem

Krajevna skupnost Železniki je lani na območju pri zdravstvenem domu na Racovniku postavila fitnes naprave za vadbo na prostem. Te doslej niso bile prav dosti v uporabi, saj so jih postavili tik pred zimo, je pojasnil strokovni sodelavec krajevne skupnosti Samo Potočnik, ki pričakuje, da bo fitnes s prihodom toplejših mesecev bolj obiskan. Naprave so sicer primerne za vse odrasle, tudi za zdrave starejše občane in občanke, je dodal. Ker se koronavirus še vedno širi, velja ob uporabi upoštevati higienske ukrepe za preprečitev morebitnih okužb. Krajevna skupnost je v ureditev fitnesa na prostem vložila okoli 15 tisoč evrov, sicer pa načrtuje še enega, in sicer ob prihodnji kolesarski stezi na Jesenovcu (blizu zgornjega jezua). Kdaj bodo naprave za vadbo na prostem postavili še na tej lokaciji, je odvisno od poteka investicije v kolesarsko stezo in od razpoložljivih finančnih sredstev, je povedal Potočnik.

Fitnes naprave so namenjene vadbi odraslih in so primerne tudi za zdrave starejše občane. / Foto: Gorazd Kavčič

Raka materničnega vratu lahko preprečimo

ANA ŠUBIC

Od 17. do 23. januarja je potekal Evropski teden preprečevanja raka materničnega vratu. Če je ženska cepljena proti HPV in se redno udeležuje presejalnih pregledov pri svojem osebem ginekologu, je verjetnost, da bo zbolela za tem rakom, izjemno majhna. Slovenija je že dosegla dva od treh ciljev, ki so nujni za eliminacijo raka materničnega vratu, to je več kot 70-odstotno udeležbo žensk v presejalni program za zgodnje odkrivanje predrakavih sprememb materničnega vratu Zora ter učinkovito zdravljenje predrakavih in rakavih sprememb materničnega vratu pri več kot devetdesetih odstotkih žensk. Doseči pa bo treba še tretji cilj: to je povečati cepljenost proti HPV na devetdeset odstotkov. V državnem programu ZORA si želijo, da bi pregledanost preseгла ciljnih sedemdeset odstotkov v vseh slovenskih občinah. V občini Železniki je bila triletna pregledanost 30. junija lani 74,5-odstotna, kar je nad ciljno vrednostjo in nad slovenskim povprečjem. Med 212 občinami je to 59. največja pregledanost. Lani je bila pregledanost v občini Železniki 71-odstotna, s čimer je zasedla 92. mesto med vsemi občinami.

Kljub upadu še vedno precej okužb

ANA ŠUBIC

Podobno kot drugje v Sloveniji je tudi v občini Železniki število aktivno okuženih s covidom-19 pred dnevi začelo upadati. V prvi polovici februarja so potrdili okoli 800 primerov okužbe, od tega 212 v preteklem tednu. "Zadnje dni smo opazili upad, a je še vedno veliko pozitivnih," je minuli petek ugotavljal zdravnik Branko Košir. Dejstvo je, da je različica omikron izredno nalezljiva, hitro širjenje pa deloma pripisuje tudi posameznikom, ki se kljub okužbi ne držijo izolacije. "Hudih oblik bolezni je malo, že dolgo nisem nobenega pacienta poslal v bolnišnico. Tudi starejši, še zlasti, če so cepljeni, praviloma zbolijo za blažjo obliko," je razložil. Ob velikem številu okužb ima zdravstveno osebje veliko administrativnega dela, predvsem zaradi bolniških odsotnosti. Tudi če okuženi ne potrebuje bolniškega dopusta in nima večjih težav, je priporočljivo, da o okužbi po telefonu ali e-pošti obvesti osebne zdravnika, ki bo to vpisal v pacientovo kartoteko, je dejal Košir. Podatki o cepljenosti za občino Železniki kažejo, da je bilo s prvim odmerkom cepljenih blizu 58,5 odstotka občanov, z vsemi odmerki pa 56,2 odstotka. Ambulanta Košir še naprej organizira ponedeljkova odprta cepljenja, ki potekajo med 17.30 in 18. uro v bivši kinodvorani na Češnjici. V zadnjem času cepijo od trideset do petdeset oseb, večinoma s tretjim odmerkom cepiva, število občanov, ki pridejo po prvi odmerek, pa je izredno skromno. Še vedno vse dni v tednu poteka tudi hitro antigensko testiranje v zaboju pred Zdravstvenim domom Železniki. Natančen urnik je dostopen na spletni strani občine in Ambulante Košir.

Kupili bodo novo gasilsko vozilo s cisterno

ANA ŠUBIC

V Prostovoljnem gasilskem društvu Železniki bodo zamenjali gasilsko vozilo s cisterno. Minuli mesec so tako skupaj z občino že objavili razpis za nakup podvozja za gasilsko vozilo GVC-1. Kot je pojasnil poveljnik Jože Kamenšek, so dobavni roki dolgi. Če bo šlo vse po sreči, naj bi novo vozilo s cisterno v garažo pripeljali poleti ali zgodaj jeseni prihodnje leto. Kamenšek je razložil, da so po dolgoročnem planu, ki so ga sprejeli na seji Gasilskega poveljstva Občine Železniki, v letošnjem in prihodnjem letu na vrsti za zamenjavo vozila. Zamenjali bodo 16 let staro vozilo GVC-16/25. Po spremembi tipizacije so sedaj to vozila z oznako GVC-1. "Novo vozilo bo tehnično gledano zelo podobno. Imelo bo nekaj več opreme za interveniranje in bo lahko prevažalo nekaj večjo količino vode kot obstoječe," je pojasnil Kamenšek. Investicija v novo vozilo je vključno z nadgradnjo in opremo ocenjena na 340 tisoč evrov. Občina je v letošnjem in prihodnjem proračunu za sofinanciranje vozila predvidela 238 tisoč evrov.

Parkirna hiša nujna za boljšo prometno ureditev

Domel se bo spomladi na zemljišču čez cesto lotil gradnje parkirne hiše v dveh etažah, kjer bodo pridobili več kot osemdeset parkirnih mest.

ANA ŠUBIC, FOTO: GORAZD KAVČIČ

V Domelu so lani začeli urejati glavni uvoz v podjetje na lokaciji Otoki, a je projekt prekinila zima, zato bodo zaključna dela nadaljevali takoj, ko bodo vremenski pogoji dopuščali, je napovedal predsednik uprave Domel Holdinga Matjaž Čemažar. Olajšali so dovoz za tovorna vozila in s tem izboljšali pretočnost prometa na regionalni cesti, hkrati pa so pripravili križišče za dostop na sosednje zemljišče, kjer nameravajo letos zgraditi parkirno hišo v dveh etažah.

V okviru prenove dvorišča so lani porušili tudi recepcijo in se lotili ureditve novih parkirišč pred upravno stavbo. Obenem so opravili popolno prenovo hidrantne mreže ter meteorne in fekalne kanalizacije. "Na dvorišču podjetja smo zamenjali vso potrebno infrastrukturo od električnih in telekomunikacijskih vodov do toplovodnih cevi za ogrevanje. Uredili smo pokrita parkirišča za službena vozila in kolesa zaposlenih ter pripravili vse potrebno za polnilnice za električna vozila," je pojasnil Čemažar. V zadnji fazi 800 tisoč evrov vredne investicije, ki bo končana spomladi, se bodo lotili polaganja finega asfalta in ureditve zunanje okolice, sledila bo tudi namestitvev polnilnic za električna vozila, sicer pa letos načrtujejo še spremembo nakladalnih ramp, kar je posledica spremembe smeri tovarnega prometa. Lani so se lotili tudi energetske sanacije dela tehnične stavbe, kjer so zamenjali okna in prenovili fasado, sedaj pa čakajo na ustrezne vremenske pogoje za izvedbo njenega zaključnega sloja. Z investicijo, ki bo stala dvesto tisoč evrov, bodo izboljšali tudi podobo dela stavbe z začetka 80-ih let.

Za garažno hišo, ki jo načrtujejo na zemljišču čez cesto, so že lani pridobili gradbeno dovoljenje. Šlo bo za velik gradbeni poseg, ki pa je nujno potreben za izboljšanje prometne ure-

Domel ureja lokacijo Na otokih: lotili so se ureditve uvoza v podjetje, dvorišča in energetske sanacije dela tehnične stavbe, spomladi bo sledila še gradnja parkirne hiše.

ditve te lokacije, je poudaril Čemažar. Povedal je tudi, da so letos opravili dodatne vrtnine zaradi geološke analize tal, saj je teren zahteven in želijo izpeljati investicijo stroškovno optimalno brez presenečenj in kakršnih koli vplivov na okolico. "Prav zaradi zahtevnosti terena smo se odločili za varianto parkirne hiše samo v dveh nivojih, saj smo v fazi študije izvedljivosti namreč obravnavali tudi večje objekte, a so se izkazali za bistveno dražje in tvegane posege v hrib." S parkirno hišo bodo pridobili več kot 80 parkirnih mest in s tem delno omilili problem parkiranja za zaposlene. Načrtujejo, da bodo gradbena dela lahko začeli kmalu spomladi in da jih bodo jeseni končali. "Kljub investiciji blizu enega milijona evrov na lokaciji Otoki ne bomo povsem rešili problema parkiranja, zato še naprej spodbujamo zaposlene k uporabi javnih prevoznih sredstev in koles," je dodal.

Motivacije in stres na delovnem mestu

Razvojna agencija Sora v okviru Ženskega podjetništva vabi na spletno delavnico z naslovom Motivacija in stres na delovnem mestu (Kako ostati motiviran, ko postanejo stvari stresne in težke?). Potekala bo v torek, 8. marca, od 17. ure do 19.15, vodila pa jo bo Armina Džafić. Prvi vsebinski sklop se bo nanašal na stres: kako ga prepoznamo, področja, kjer stres posamezniku predstavlja največji izziv, principi delovanja strahu, prepoznavanje in opravljanje stresorjev v življenju, uporaba čutil pri odpravi stresa ter vaje, povezane z odpravljanjem stresa. Drugi vsebinski sklop se bo nanašal na motivacijo: kako jo občutimo, področja, kjer ima na posameznika največji vpliv, odprava ustaljenih vzorcev nemotiviranosti, kako se motivirati vsak dan in postati sam svoj motivator ter vaje, povezane z motivacijo. Za dodatne informacije in obvezne prijave kliknite na spletno stran www.ra-sora.si (Novice in dogodki). Delavnica bo za udeležence brezplačna, saj jo finančno podpirajo občine Škofja Loka, Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri.

Triki Excela za vsakdanjo rabo

Razvojna agencija Sora (RAS) v okviru projekta Spodbujanje podjetništva na Loškem vabi na spletno delavnico z naslovom Triki Excela za vsakdanjo rabo. Potekala bo v sredo, 23. marca, od 17. ure do 19.15, vodil pa jo bo Nejc Konjevič. Excel večina uporabnikov pozna po tem, da lahko v njem obdelujejo in preračunavajo različne podatke. "Na delavnici si bomo ogledali osnove Excela, nato pa bomo nadaljevali v smeri, kako lahko Excel uporabimo za olajšanje vsakodnevnih opravil: spajanje podatkov, vstavljanje grafik, uporaba za e-pošto ... Velik del delavnice bo namenjen preprostim trikom, s poznavanjem katerih opravila s pomočjo Excela opravimo hitreje," so sporočili z RAS. Dodatne informacije in obvezne prijave so možne na spletni strani www.ra-sora.si (Novice in dogodki). Delavnica bo za udeležence brezplačna, saj jo finančno podpirajo vse štiri občine s Škofjeloškega.

OBVESTILO O SPREMEMBI CENE TOPLOTNE ENERGIJE V DISTRIBUCIJSKEM OMREŽJU ŽELEZNIKI

NS Toplarne Železniki, d. o. o. je na predlog direktorja na svoji redni 12. seji dne 21. 12. 2021 sprejel sklep o povišanju cen daljinskega ogrevanja. Cena je spremenjena v skladu z 18. členom Akta o metodologiji za oblikovanje cene toplote za daljinsko ogrevanje (Uradni list RS, št. 2/17). Spremenjena je cena variabilnega dela toplote, in sicer z 31,63999 EUR/MWh na 37,97000 EUR/MWh, kar za končnega odjemalca pomeni povišanje cene na letnem nivoju za največ 10 odstotkov. Nova cena variabilnega dela stopi v veljavo s 1. 2. 2022.

CENIK ZA TARIFNE SKUPINE TOPLOTE

1. CENIK TOPLOTNE ENERGIJE ZA OGREVANJE PROSTOROV

Tarifna skupina Ogrevanje prostorov (TS _{OGP})		Variabilni del cene toplota (TP _v) [EUR/MWh] brez DDV	Fiksni del cene obračunska moč (TP _f) [EUR/MW/mesec] brez DDV
OGP₀₁	Gospodinjiski odjem		
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0,050$ MW	37,97000	4.160,335
2. podskupina	$0,050 < P_{OBR} \leq 0,300$ MW	37,97000	4.160,335
3. podskupina	$P_{OBR} > 0,300$ MW	37,97000	4.160,335
OGP₀₂	Industrijski odjem		
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0,050$ MW	37,97000	4.160,335
2. podskupina	$0,050 < P_{OBR} \leq 0,300$ MW	37,97000	4.160,335
3. podskupina	$P_{OBR} > 0,300$ MW	37,97000	4.160,335
OGP₀₃	Poslovni in ostali odjem		
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0,050$ MW	37,97000	4.160,335
2. podskupina	$0,050 < P_{OBR} \leq 0,300$ MW	37,97000	4.160,335
3. podskupina	$P_{OBR} > 0,300$ MW	37,97000	4.160,335

P_{OBR}: Obračunska moč merilnega mesta

2. CENIK ZA PRIPRAVO SANITARNE VODE

Tarifna skupina Priprava sanitarne tople vode		Variabilni del cene toplota (TP _v) [EUR/MWh] brez DDV	Fiksni del cene Obračunska moč (TP _f) [EUR/MW/mesec] brez DDV
OGP₀₁	Gospodinjiski odjem		
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0,050$ MW	37,97000	4.160,335
2. podskupina	$0,050 < P_{OBR} \leq 0,300$ MW	37,97000	4.160,335
3. podskupina	$P_{OBR} > 0,300$ MW	37,97000	4.160,335
OGP₀₂	Industrijski odjem		
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0,050$ MW	37,97000	4.160,335
2. podskupina	$0,050 < P_{OBR} \leq 0,300$ MW	37,97000	4.160,335
3. podskupina	$P_{OBR} > 0,300$ MW	37,97000	4.160,335
OGP₀₃	Poslovni in ostali odjem		
1. podskupina	$0 < P_{OBR} \leq 0,050$ MW	37,97000	4.160,335
2. podskupina	$0,050 < P_{OBR} \leq 0,300$ MW	37,97000	4.160,335
3. podskupina	$P_{OBR} > 0,300$ MW	37,97000	4.160,335

P_{OBR}: Obračunska moč merilnega mesta

V cenikih toplote ni zajeto:

- Dodatek za povečanje energetske učinkovitosti v višini 0,80000 EUR/MWh (Ur. l. RS, št. 96/2014 in 158/20 ZURE)
- Prispevek za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soprodukciji z visokim izkoristkom in iz OVE v višini 0,99045 EUR/MWh (Ur. l. RS, št. 56/2015)
- Davek na dodano vrednost
- Drugi prispevki, ki jih eventualno predpisuje država

Škofjeloško kot zelena butična destinacija

Turizem je na Škofjeloškem še vedno neizkoriščena priložnost. Ob okrepljenem upravljanju turizma ter razvoju skupnih in bolj konkurenčnih produktov bo predvsem treba okrepiti nastanitveno in gostinsko ponudbo.

ANA ŠUBIC, FOTO: GORAZD KAVČIČ

Občinski sveti vseh štirih občin na Škofjeloškem vključno z Železniki so decembra potrdili Strategijo trajnostnega razvoja turizma za Škofjeloško območje 2022–2028. Gre za skupen dokument vseh štirih občin in Razvojnega agencije Sora (RAS), ki s skupno vizijo nadaljnjega razvoja turizma, cilji in ukrepi poveže ključne turistične in s turizmom povezane ponudnike. "Skupni razvojno-trženjski dokument prinaša skupno razvojno turistično vizijo območja, saj smo povezani na turističnem trgu močnejši," je poudarila Miša Novak iz podjetja Alohas, ki je pripravila dokument.

Kot ugotavlja, je turizem na Škofjeloškem še vedno neizkoriščena priložnost, in to kljub štirikratni rasti nočitev v obdobju 2013–2019: s 15 tisoč na dobrih 63 tisoč nočitev, pri čemer je bil največji porast prav v občini Železniki – z okoli tisoč na 19 tisoč. Obseg ležišč na Škofjeloškem se je od leta 2013 podvojil, lani jih je bilo na območju 1419. Turizem je večinoma vezan na poletno sezono, čeprav se sploh v Selški dolini zelo krepki zimska sezona. "Zaradi prevladujoče strukture trizvezdičnih ponudnikov na Škofjeloškem je tudi cenovna pozicija pod zeleno," je razložila in kot pomanjkljivost omenila še

Med strateškimi projekti v turistični strategiji sta tudi celostna ureditev starega mestnega jedra Železnikov in programska nadgradnja Muzeja Železniki.

veliko razdrobljenost ponudbe ter nizko stopnjo sodelovanja in identifikacije s skupno destinacijo. V prihodnjem strateškem obdobju bo po besedah Novakove eden glavnih izzivov ob

JAVNI ZAVOD RATITOVEC ŽELEZNIKI

Sportni objekti Železniki
 Muzej Železniki
 Mladinski center Železniki
 TIC Železniki
 Bife bazen, dvorana
 Rojstnodnevne zabave
 Vidra ni riba
 Piknik prostor

ŠPORT, KULTURA, TURIZEM, MLADINA

Izobraževanje lokalnih turističnih vodnikov za škofjeloško območje

ANA ŠUBIC

Razvojna agencija Sora – Turizem Škofja Loka vabi k prijavi na izobraževanje za lokalne turistične vodnike za škofjeloško območje (občine Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri), ki bo potekalo v marcu. "Na tečaju bodo udeleženci spoznali vrste, načine in tehnike vodenja, zgodovino, etnologijo, naravno in kulturno dediščino ter druge strokovne predmete. Naučili se bodo nastopanja v javnosti in spoznali destinacijo Škofjeloško s turističnega vidika. Izobraževanje bo potekalo štirideset ur in bo sestavljeno iz teoretičnega in praktičnega dela. Kandidati bodo ob zaključku opravili izpit in ob uspešni izvedbi prejeli licenco za izvajanje turističnih vodenj po celotnem škofjeloškem območju," so razložili. Predavatelj bo Iztok Bončina (Agencija Palladio), dolgoletni turistični vodnik, svobodni fotograf in fotoreporter, profesor umetnostne zgodovine, potapljač, astronom in popotnik. Več let je bil član izpitne komisije za pridobitev licence turističnega vodnika ali spremljevalca pri GZS. Tečaj bo potekal tri zaporedne konce tedna, in sicer od 4. do 6. marca, od 11. do 13. marca ter 19. in 20. marca. Tisti, ki bi se tečaja radi udeležili, naj izpolnijo prijavnico, ki je dostopna na spletni strani Razvojnega agencije Sora (www.ra-sora.si). Tam so na voljo tudi podrobnejše informacije, dobiti pa jih je možno še na e-naslovu jana.kuhar@visitskofjaloka.si in telefonski številki 030 650 377.

usmerjeni javni podpora občin in okrepljenem upravljanju turizma ter razvoju skupnih in bolj konkurenčnih produktov predvsem povečanje obsega nastanitvene in gostinske ponudbe. "Rezultat v novi strategiji opredeljenih ukrepov se bo odražal v bolj prepoznavni in okrepljeni poziciji Škofjeloškega kot zelene butične (stacionarne) destinacije, ki navduši z izjemno naravo in živo dediščino, hkrati pa ponudi vse bolj cenjeno pristnost, domačnost in mir."

Izboljšati želijo konkurenčnost ponudbe v okviru dveh glavnih produktivnih stebrov: kultura in aktivnosti v naravi. "Na produktivnem področju je na Škofjeloškem v preteklih nekaj letih prišlo do nekaj opaznih premikov. Produkt kulture oz. dediščine je z vpisom Škofjeloškega pasijona na seznam UNESCO dediščine pridobil izredno priznanje in vidnost, a je treba to bolj valorizirati. Vlada je razglasila ambient Visoške in Debeljakove domačije na Visokem pri Poljanah za kulturni spomenik državnega pomena, klekljanje čipk v Sloveniji je bilo vpisano na Unescov seznam nesnovne kulturne dediščine. Z vidika občine Železniki pa je še posebej pomembno dejstvo, da se je destinacija vzpostavila tudi kot desti-

nacija za aktivni oddih, tako za zimo kot poletje, kar je ob zasebnih investicijah npr. izredno močno okrepilo obisk, sploh v Selški dolini. Ob tem so se na Sori začela vzpostavljati naravna kopališča, kar je pomembno za okrepitev privlačnosti destinacije," je razložila.

Ukrepe in projekte v strategiji so opredelili na štirih ravneh delovanja. "Uspešni bomo le, če se bodo izvajali na vseh ravneh," je poudarila. Na prvi ravni so strateški in drugi povezovalni skupni projekti oz. produkti: trženjsko in infrastrukturno nadgrajena skupna povezovalna pohodniška in kolesarska pot, povezana karta smučišč, nadgrajen in bolj povezan produkt Rupnikove linije in Rapalske meje, skupni kulturni produkt pod delovnim naslovom Impresije Škofjeloškega, krepitev Okusov Škofjeloškega ... Drugo raven predstavljajo strateški projekti, ki so umeščeni v posamezne občine in ključni za okrepitev konkurenčnosti; med njimi je tudi ključna vzpostavitev kolesarskih povezav od Škofje Loke po obeh dolinah. "Na to se na tretji ravni navezujejo drugi manjši podporni projekti po občinah in seveda ključni del – investicije v zasebnem sektorju, v sekun-

darni turistični ponudbi: nastanitve, gostinska ponudba, doživetja in dopolnilna ponudba." Dodala je, da so v občini Železniki med močnejšimi projekti identificirali celostno ureditev starega mestnega jedra, programsko nadgradnjo Muzeja Železniki, celostni pristop k upravljanju obiska Soriške planine, ključna bo tudi okrepitev kakovostne gostinske in nastanitvene ponudbe, čeprav se je od leta 2013 število postelj povečalo za štirikrat.

RAS – Turizem Škofja Loka vsako leto pripravi program dela za celotno škofjeloško območje. Kot je pojasnila Andreja Križnar z RAS, letos poleg redne informacijske dejavnosti v skupnem TIC-u za škofjeloško območje in stalne promocijske aktivnosti načrtujejo tudi izvedbo nekaterih večjih projektov. Pripravili bodo poletno in zimsko izdajo destinacijskega časopisa Zdaj je čas za škofjeloške slike, ponatis in prenovu destinacijskega promocijskega kataloga, izobraževanje za turistične vodnike, prenovili skupno destinacijsko znamko, nadgradili Loško planinsko pot, razvijali avtodomarski turizem, izvedli strokovno ekskurzijo in srečanje za turistične ponudnike s Škofjeloškega ...

Spodnja Senica 20, Medvode

01/23-55-665

www.cresnik.si

TORI MASTER X

AKCIJA 1.270,00€

HITRI KREDIT- ODPELJETE TAKO!

56,83€/mesec -2 leti

39,19€/mesec -3 leta

30,38€/mesec -4 leta

Popolnoma novi Sportage

KIA

že od
21.999€

TESTNE VOŽNJE

Zmeraj prekrasna je pesem

Pod tem naslovom so v Kulturno umetniškem društvu (KUD) France Koblar pripravili proslavo v počastitev 8. februarja, slovenskega kulturnega praznika.

ANA ŠUBIC

Zaradi neugodne epidemiološke situacije so se v KUD France Koblar odločili, da proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku posnamejo. Prireditev, ki jo je posnel Luka Galjot, so uprizorili prvi petek v februarju v kulturnem domu v Železnikih, nato pa so jo na predvečer kulturnega praznika objavili na spletni strani društva, kjer si jo je še vedno možno ogledati. Naslovili so jo Zmeraj prekrasna je pesem ter jo posvetili Francetu Prešernu ter pesnicam in pesnikom, ki so ustvarjali v 19.

stoletju in jih je največji slovenski pesnik tudi poznal. Proslavo v režiji Alenke Bertonecelj so z nastopi obogatili Francetovi orgličarji, Cerkevni pevski zbor Župnije Železniki pod vodstvom Tomaža Močnika, Miloš Šmid in Alenka Bertonecelj v vlogah Franceta Prešerna in Ljubljankanke, poleg njih pa še recitatorji KUD France Koblar: Mateja Markelj, Andreja Kenda, Jerneja Tolar in Katarina Primožič ter recitator KUD Scena Matej Šubic.

Program je bil raznolik in so ga zasnovali kot pogovor med Prešernom in Ljubljankanko, ki se ustavi pred antikvari-

Program so zasnovali kot pogovor med Francetom Prešernom (Miloš Šmid) in Ljubljankanko (Alenka Bertonecelj), ki se ustavi pred antikvari-

atom, kjer že sedi veliki pesnik s knjigo v roki ter opazuje življenje v sedanjem času. V pogovoru z Ljubljankanko Prešeren predstavi prijatelje in znance, s katerimi je študiral in so prav tako pisali pesmi: Andreja Smoleta, Antona Martina Slomška, grofa Antona Auersperga (Anastazija Gruena), beseda pa je nanesla tudi na obstoj slovenskega jezika in pisanje pesmi v slovenščini. Omenila sta tudi pesnici, ki sta ustvarjali v času Prešerna: Josipino Urbančič Turnograjsko in Luizo Pesjakovo, ki jo je spoznal pri njenem očetu dr. Blažu Crobathu, odvetniku in politiku, ki se je leta 1797 rodil v Železnikih.

Cerkveni pevski zbor Župnije Železniki

Zgodbe muzejskih predmetov: Plečnikova pisma

KATJA MOHORIČ BONČA,
MUZEJ ŽELEZNIKI

IME PREDMETA:
Plečnikova pisma

OPIS PREDMETA
1. material in tehnika: papir
2. leto prihoda v muzej: 2011

V Plečnikovem letu osvetljujemo arhitektovo dediščino, ki jo hranimo in razstavljamo v Muzeju Železniki. Predstavljamo dopisovanje med Nikom

Foto: Katja Mohorič Bonča

Žumrom in Jožetom Plečnikom na razglednicah in v pismih, natančneje Plečnikovo pošto, poslano Niku Žumru med letoma 1950 in 1955. Zapisano je deloma vezano na gradnjo spomenika v Dolenji vasi, določeni zapisi pa so osebne narave. Gradivo v razstavnih okvirjih je na ogled v Muzeju Železniki.

V branje priporočamo tudi članek Jerneja Hudolina Plečnikova pisma Žumru, objavljen v zborniku Železne niti 17/2020. Objavljeno je fotografirano gradivo, transkripcija pisem in avtorjevi komentarji.

Kulturni večer ob »plavžu«

Dogodek Pred plavžem mi pesem povej je znova potekal na spletu. Obogatil ga je tudi tenorist Janez Lotrič.

ANA ŠUBIC

Muzejsko društvo Železniki (MD) je ohranilo tradicijo in na kulturni praznik pripravilo že 9. srečanje Pred plavžem mi pesem povej, ki je zaradi koronskih razmer tako kot lani potekalo na spletu. Občinstvo in nastopajoči so se tako znova družili preko ekranov, kot skriti gost pa jih je presenetil Janez Lotrič, ki se je oglasil iz Muzeja Železniki. Priznani tenorist je zapel Pesem nočnega čuvaja.

Dogodek, ki ga je povezovala Katarina Primožič, je kot prva nastopajoča odprla tretješolka Maruša Bernik, ki je na flavto zaigrala skladnico Vožnja s kolesom, za nastop pa se je opogumila tudi njena sestra Tinkara, ki je povedala pesem Anite Leskovec Miška hišico pospravlja, medtem ko je njuna mamica Uršula Bernik predstavila Prešernovo pesem Pod oknom. Andreja Kenda je izbrala pesem Andreje Bregar z naslovom Tisti, Martina Sedej je recitirala pesem Mati sanja Mateja Bora, Marica Tarfila je z navzočimi podelila spominski utrinek iz otroštva, ko je prenočevala v Prešernovi rojstni hiši, Katarina Primožič pa

Nastopajoči in občinstvo so se na večer slovenskega kulturnega praznika že drugo leto zapored družili preko ekranov.

je prebrala krilato pesem Toneta Pavčka iz filma Bratovščina Sinjega galeba. Primožičeva, sicer šolska knjižničarka, se je z izbrano pesmijo navezala na okroglo obletnico priljubljene zbirke Knjižnica Sinjega galeba, ki letos praznuje sedem-

deset let. Občinstvu je razkrila različne zanimivosti o zbirki za mlade, ki jo sestavljajo kakovostna dela domačih in tujih avtorjev, do danes pa obsega že 351 knjig. Ob zbirki, katere prvi urednik je bil Ivan Minatti, so rasli mnogi bralci.

Utrinek z božičnega koncerta zbora Minuta čez v cerkvi v Selcih

Božični koncert uspel

ANA ŠUBIC

Mladinski pevski zbor Minuta čez je na božič v domači cerkvi v Selcih pripravil božični koncert Spomini za večno(st), nekaj dni kasneje pa ga je pod naslovom Božično drevo v Stari Loki izpeljal še v starološki cerkvi v okviru festivala Loka v snegu. "Oba koncerta sta odlično uspela – tako z vidika organizacije kot tudi izvedbe samih skladb. Obisk obeh koncertov je bil zelo velik, odzivi obiskovalcev pa so bili zelo pozitivni. Mislim, da se prav na koncertih vidi tisti glavni napredek, kjer je potrebne še toliko več koncentracije in zbranosti kot pri drugih nastopih. Na pevce in vse instrumentaliste sem zelo ponosna, saj vem, da tudi meni brez njih ne bi uspelo," je bila zadovoljna zborovodkinja Ana Šolar, ki sicer obiskuje drugi letnik Akademije za glasbo v Gradcu. Na koncertu so občinstvu postregli z raznolikim programom; slišati je bilo možno vse od klasičnih božičnih skladb za mešani zbor do angleških božičnih priredb. V zboru pa se že veselijo prihajajočih nastopov. "Za letos se nam že polnijo rezervacije sobot za petje na porokah, poleg tega pa nameravam obiskati še kakšne druge župnije po Sloveniji. Vsak mesec še naprej pojemo tudi pri sveti maši v Selcih," je še povedala Ana Šolar.

V Dubaju predstavlja Slovenijo

Miha Markelj iz Železnikov se je lani jeseni znašel pred novim izzivom: postal je stalni predstavnik Slovenske turistične organizacije (STO) na Expu 2020 v Dubaju.

ANA ŠUBIC

"Bil sem vesel, ko so mi na STO ponudili mesto njihovega stalnega predstavnika na Expu v Dubaju. Moram priznati, da je velik izziv predstavljati Slovenijo na eni strani splošni javnosti in na drugi strani poslovnežem, politikom, raznim delegacijam, a menim, da mi to glede na številne pohvale kar dobro uspeva," po petih mesecih dela na svetovni razstavi Expo v Dubaju ugotavlja Miha Markelj iz Železnikov. Še posebej velik izziv ga je čakal 9. februarja, ko je STO organiziral osrednji turistični workshop (poslovno mreženje) v sklopu Expa ob praznovanju slovenskega nacionalnega dneva, ki so ga s pestrim dogajanjem obeležili dan prej, na slovenski kulturni praznik. Dogodek je bil namenjen promociji slovenskega turističnega gospodarstva ter je omogočal mreženje in sklepanje poslov s ključnimi predstavniki turizma iz Združenih arabskih emiratov in širše regije Bližnjega vzhoda.

SLOVENSKI PAVILJON JE EDEN NAJBOLJ FOTOGRAFIRANIH

Med 192 državami na Expu, ki se je začel oktobra in bo trajal do konca marca, se Slovenija predstavlja kot zelena, pametna in inovativna država. Nekaj več kot osemdeset držav, med njimi Slovenija, se predstavlja v samostojnih paviljonih, ki so razdeljeni na tri sklope: mobilnost, priložnost in trajnost. V sklopu trajnost je tudi slovenski paviljon, ki ima odlično pozicijo ob enem od treh glavnih vhodov. Kot je pojasnil Markelj, ima naš paviljon zelo atraktivno zunanost, saj ima zeleno fasado, v katero je vgrajenih več kot 44 tisoč rastlin, in je za zdaj največja v Dubaju, ter leseno streho, ki predstavlja sito. "Paviljon je še posebej impozanten v večernih urah in je eden najbolj fotografiranih na Expu."

OBISKOVALCI S CELEGA SVETA

Slovenski paviljon obišče dnevno okrog pet tisoč obiskovalcev. Če ne bi bilo omejitev zaradi pandemije, bi jih po besedah Marklja lahko sprejel še več. Sedaj na osem minut oblikujejo

Slovenski paviljon dnevno obišče okoli pet tisoč obiskovalcev.

Miha Markelj pred glavnim vhodom Expa

skupine z do trideset obiskovalci, pri čemer povprečen ogled paviljona traja od 15 do 20 minut. Po paviljonu jih vodijo hostese. "Obiskovalci so s celega sveta; največ je predstavnikov iz Združenih arabskih emiratov, Bližnjega vzhoda, evropskih držav, Rusije in Afrike," je povedal Markelj in dodal, da obiskovalcem v največji meri podajajo splošne informacije o Sloveniji, saj večina v tem delu sveta Slovenije še ne pozna. Med ogledom izvedo, kje leži, da je država z nadpovprečno gozdnatostjo, ne zelo poseljena, saj ima le dva milijona prebivalcev, da ima samostojni jezik, da gre za zeleno, trajnostno destinacijo, trenutno pa je zelo aktualna tudi direktna letalska povezava med Dubajem in Ljubljano. Obiskovalci si lahko ogledajo tudi edinstveni video projekciji slovenskih ikon naravne in kulturne dediščine ter prebojnih rešitev slovenskega gospodarstva, lahko se preizkusijo v različnih aktivnostih ... Z območjem Gorenjske so se lahko bolje seznanili zadnje tri tedne v decembru v sklopu predstavitve alpske regije. Obiskovalci so nad Slovenijo navdušeni, še zlasti nad naravo z izobiljem vode in gozdov, kar Arabce še posebno pritegne.

Markelj in še dve sodelavki STO-ja so na voljo tako za splošno kot poslovno javnost: turistične agente, predstavnike destinacij in turističnih podjetij. "Pri predstavitvi turizma poslovni javnosti poudarjamo, da je Slovenija zelena butična destinacija, da imamo zelo veliko produktov, vezanih na naravno in kulturno dediščino, da lahko v enem dnevu prideš od smučanja v gorah do plavanja v morju. Seveda omenimo tudi najbolj znane destinacije, od Bleda do Obale, zgodovinskih mest in lokalnih destinacij, kot je Škofja Loka s Selško in Poljansko dolino," je razložil in dodal, da za poslovne goste pletejo povezave tudi z ustreznimi deležniki v Sloveniji.

NA EXPU TUDI PREDSTAVNIKI SELŠKE DOLINE

"Dogajanje na Expu bogatijo tudi številni dogodki, kot je bil odmeven nastop Akademske folklorne skupine France Marolt, katere članica je tudi Katarina Mohorič iz Železnikov, ki je prav tako nastopala pred širšo množico," je povedal. V sklopu gospodarskega dogajanja se je pravkar začel vse-

binski sklop Prehrana in kmetijstvo, potem ko se je pred dnevi iztekel sklop Zdravje in dobro počutje, pri katerem so sodelovali tudi predstavniki Lotrič Meroslovja, ki so se tako z direktorjem Markom Lotričem na Expu predstavili že drugič in po besedah Marklja veljajo za eno najprodnornejših slovenskih podjetij na Expu.

Za delovanje slovenskega paviljona skrbi okoli 40-članska ekipa, ki jo poleg generalnega komisarja in direktorja sestavlja osem predstavnikov SPIRIT-a, v njej ima vidnejšo vlogo tudi Nataša Hribernik, ki izvira iz Lavtarskega Vrha, ter trije predstavniki STO-ja, 16 hostes z znanjem različnih svetovnih jezikov in podporno osebje. "Za primerjavo lahko povem, da ima npr. Savdska Arabija 200-člansko ekipo. Ima enega najbolj izstopajočih paviljonov, ki stoji blizu slovenskega, in je država, ki je v promocijo na Expu vložila največ denarja," je povedal Markelj. Všeč mu je tudi nemški paviljon, z dodelano predstavitvijo ga je presenetil pakistanski, navdušil ga je tudi paviljon Tajske, ki je tehnološko zelo napredna. "Odlična paviljona imajo tudi Združeni arabski emirati in Japonska, ki poudarja pri-

ložnosti, inovacije. Če je za vstop v slovenski paviljon treba v povprečju čakati okoli 25 minut, se pred japonskim čaka od dve do štiri ure."

MULTIKULTURNO MESTO

Kljub natrpanemu urniku si je Marklju uspelo ogledati tudi nekaj zanimivosti Dubaja: obiskal je najvišjo stavbo na svetu, skoraj 830 metrov visok nebotačnik Burj Khalifa, ter edini sedemzvezdični hotel na svetu Burj Al Arab. Želi si tudi doživeti vožnjo s štirikolesniki po puščavi ter spoznati sosednji emirat Abu Dabi ter državi Oman in Savdska Arabija. Trenutne temperature, ki se gibajo od 22 do 28 stopinj Celzija, mu zelo ustrezajo, a se bodo že marca dvignile na od 30 do 35 stopinj, septembra, ko je prišel v Dubaj, pa je bilo peklensko vroče – tudi do 50 stopinj Celzija.

Dubaj je multikulturno mesto. "Arabska kultura se meša z zahodno. Domačinov je le dvajset odstotkov, vsi drugi so priseljenci: iz evropskih držav, Amerike, Indije, Pakistana, Filipinov ..." je pojasnil sogovornik. Presenečen je nad čistotjo in prijaznostjo ljudi ter kozmopolitanskim značajem Dubaja. "Domačini so tradicionalno oblečeni: ženske v

Pogled na sedemzvezdični hotel Burj Al Arab

črno, nosijo tudi ruto ali burko, moški pa bela oblačila. V teh oblačilih hodijo tudi po vsakdanjih opravkih, se udeležujejo dogodkov, verskih obredov in poslovnih sestankov."

Markelj bo svoje delo na Expu končal predvidoma 15. aprila, ko se skupaj z drugimi člani slovenske ekipe vrača v Slovenijo.

Prodaja in dostava:

🚰 EKSTRA LAHKO
KURILNO OLJE

🚰 PLINSKO OLJE

080 23 88

www.petroplus.si
info@petroplus.si

Brata Prevc iz Pekinga s tremi medaljami

Peter Prevc je v svojo bogato zbirko dodal zlato in srebrno olimpijsko medaljo, Cene se je na prvem nastopu na olimpijskih igrah veselil srebrne.

MAJA BERTONCELJ

V nedeljo, 20. februarja, se bodo v Pekingu na Kitajskem zaključile letošnje zimske olimpijske igre. Veliko veselja so prinesle slovenskim športnikom. Med tistimi, ki so se domov vrnili zelo zadovoljni, sta tudi brata Peter in Cene Prevc, smučarska skakalca iz Dolenje vasi, člana SK Triglav Kranj.

Peter je v svojo zbirko dodal zlato olimpijsko medaljo z mešane ekipne tekme in srebrno z ekipne. Iz Sočija ima že srebro s posamične tekme na srednji skakalnici in bron s posamične tekme na veliki skakalnici. Stopil je ob bok največjim slovenskim olimpijcem v zgodovini. Vsaj štiri olimpijske medalje imajo poleg njega le še Leon Štukelj (tri zlate, srebrna in dve bronasti), Tina Maze (dve zlati in dve srebrni) in Iztok Čop (zlata, srebrna in dve bron-

Brata Peter (prvi z desne) in Cene Prevc (drugi z leve) sta bila skupaj z Lovrom Kosom in Timijem Zajcem člana srebrne slovenske ekipe. / Foto: Aleš Fevžer, OKS

MARKACIJSKI ODSEK PD ZA SELŠKO DOLINO ŽELEZNIKI

Selška dolina je ozka dolina, nad katero se okrog in okrog strmo dvigajo številni v glavnem razgledni vrhovi, med katerimi so mnogi priljubljene točke pohodnikov. Med vsemi pa izstopa Ratitovec, ki je priljubljena točka številnih planincev iz celotne Slovenije in tujine. Najbolj je poznan po lepem razgledu, živalstvu, planinskem cvetju in Krekovi koči na njem. Zelo malokrat pa se govori o planinskih poteh, ki nas na te vrhove pripeljejo. Večina obiskovalcev Ratitovca se nanj povzpne iz vasi Prtovč po shojeni in dobro označeni poti in verjetno niti ne pomislijo, da je te poti treba redno vzdrževati, čistiti odpadke ob njih, skrbeti za markacije itd. V Sloveniji je 10.000 kilometrov označenih planinskih poti, za katere skrbijo markacijski odseki v društvih v sodelovanju s Komisijo za planinske poti pri Planinski zvezi Slovenije (PZS). Skrbnik za 140 kilometrov označenih planinskih poti na področju Selške doline je markacijski odsek, ki deluje pri Planinskem društvu za Selško dolino Železniki. Naloga markacistov je, da so poti čez celo leto zgledno vzdrževane. Izhodišča označenih planinskih poti najdemo v Dražgošah, Železnikih, Jesenovcu, Potoku, Davči, na Zalem Logu, Podroštu, Petrovemu Brdu, v Sorici, Spodnjih in Zgornjih Danjah, na Soriški planini, Bitenski planini, Rovtarici in Razstovki. Iz izhodišč nas te poti pripeljejo na Vodiško planino, Mohor, Blegoš, Porezen, na vrhove okrog Soriške planine, večina izmed njih pa se konča na Ratitovcu.

Že leta 2014 smo se v društvu odločili, da planinske poti, za katere skrbimo, še izboljšamo. Največ finančnih sredstev namenjamo oznakam na poteh. Stare odslužene smerne table, povečini pritrjene na debla dreves, odstranjujemo. Zamenjujemo jih z smernimi tablami, pritrjenimi na kovinske drogove, ki so izdelani po standardih PZS. Do sedaj je bilo postavljenih 82 novih kovinskih drogov, na katerih je pritrjenih 168 smernih tabel, in 27 kovinskih drogov, na katerih so pritrjene smerne puščice.

Novе smerne table so izdelane po standardih PZS.

Akcija bo v prihodnjih dveh letih zaključena. Hkrati z novimi smerokazi in ostalimi oznakami bomo v letu 2022 izdali tudi zemljevid Ratitovec z okolico s posebnim poudarkom na označenih planinskih poteh. Upamo, da bomo z dobro označenimi potmi privabili več pohodnikov tudi na tiste poti, ki so sedaj zelo malo obiskane. Vsem pohodnikom želimo srečno pot in veliko lepih trenutkov na naših planinskih poteh.

Alojz Lotrič

sti). Olimpijske igre v Pekingu so bile za najstarejšega izmed bratov in sester Prevc že njegove četrte. Na Kitajskem je skakal kot prerojen in navduševal ljubitelje športa. Nastope je začel z nevhvaležnim četrtem mestom na srednji skakalnici, od medalje je bil oddaljen vsega pol točke. Z odličnimi skoki se je uvrstil v mešano ekipo, ki je bila favorit za najzlahtnejše odličje. Skupaj z Niko Križnar, Uršo Bogataj in Timijem Zajcem ga je tudi osvojil. Na veliki skakalnici je bil deseti, drugi najboljši Slovenec, in zanesljivo je dobil mesto na ekipni tekmi, na kateri so Slovenci Lovro Kos, Cene Prevc, Timi Zajc in Peter Prevc osvojili srebrno medaljo. Zaostali so le za Avstrijci, ob večji sreči z vetrom bi bilo odličje lahko še zlahtnejše. "Super. Odlično se je izšlo. Vsi smo skakali zelo dobro. Tekma je bila napeta do konca in zaslužno smo osvojili drugo mesto. Ni pa bilo lahko. Srce je močno bilo. Morda je to celo dobro, da je bil velik pritisk in da ni bilo možnosti razmišljati o čem drugem. Osredotočen sem bil predvsem na svojo nalogo in dvakrat sem jo dobro opravil. Zelo sem zadovoljen," je po tekmi za Televizijo

Slovenija povedal 29-letni Peter Prevc in dodal: "Sezona je bila doslej slabša, kot se je tukaj obrnila. Življenje se tako obrne. Mi vsi samo obračamo, življenje pa to na koncu postavi na svoje mesto. Prišel sem na malo skakalnico in se hitro ujel ter nekako držal visoko raven do konca, kar je najbolj pomembno." Po prihodu domov je bil deležen tudi sprejema v Radovljici, kjer živi z ženo in otrokoma.

Drugačno olimpijsko zgodbo je spisal 25-letni Cene Prevc. Že poleti je kazal dobro pripravljenost, ki jo je prenesel tudi v zimo. Na zadnji tekmi pred olimpijskimi igrami je prvič stopil na stopničke na posamični tekmi svetovnega pokala. V Willingenu je bil tretji. Po prvi seriji je celo vodil. Pred odhodom na Kitajsko si je želel predvsem, da bi tam pokazal dobre, konstantne skoke, in hkrati dodal, da se ne bi branil, če bi bila torba za nazaj zaradi medalje težja. In je bila težja – za srebrno. Cene na srednji skakalnici na tekmi ni dobil priložnosti, zato pa si je mesto skozi treninge izboril na veliki. Posamično tekmo je končal na 12. mestu, bil četrty Slovenec in tako so ga čakale

nove interne kvalifikacije z Anžetom Laniškom v boju za nastop na ekipni tekmi. Bil je boljši in nato zaupanje več kot upravičil. Na ekipni tekmi je v slovenski seštevek prispeval največ točk. "Interne kvalifikacije so bile zame skoraj bolj stresne kot današnja tekma. Morda se je na koncu obrestovalo, da sem moral prestati toliko internih kvalifikacij, da sem lahko skakal mirneje," je za TV Slovenija dejal Cene Prevc, presrečen po novem uspehu. "Kot sem po navadi 'gobčen', sem zdaj po tem uspehu ostal kar brez besed. Danes si bomo dali duška, se prepustili veselju. Vesel sem, da nam je vsem štirim uspelo. Naredili smo osem dobrih skokov in oddelali svojo nalogo. Medalja je rezultat tega." Cene živi pri dekletu v Bistrici pri Tržiču.

Pred smučarskimi skakalci ne bo veliko počitka. Nadaljuje se sezona svetovnega pokala. Med 25. in 27. februarjem bodo skakali v Lahtiju na Finskem, od 2. do 6. marca na norveški Raw Air turneji, od 18. do 20. marca bodo poleti v Oberstdorfu, sezona pa se bo tradicionalno končala v Planici, ki bo tekme na letalnici gostila med 24. in 27. marcem.

**NOVI
RENAULT
MEGANE CONQUEST
E-TECH HIBRID**
hibriden po naravi

že za
219 € /mesec*
5 let podaljšanega jamstva*

*Mesečni obrok velja za model Renault MEGANE CONQUEST Zen 145 E-Tech in začetno ceno 25.790 €, ki že vsebuje redni popust v višini 700 € ter dodatni popust v višini 200 €, ki velja ob nakupu z Renault Fleksi financiranjem. Ob nakupu avtomobila preko Renault Financial Services kupec prejme obvezno in osnovno kasko zavarovanje za 150 € v 1. letu in bon v vrednosti 50€ v 2. letu, podaljšano jamstvo (5 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej) in vzdrževanje za motor (4 leta ali 80.000 km, karkoli se zgodi prej) po polovični ceni. Ob nakupu vozila, ne glede na obliko financiranja, kupec prejme brezplačno podaljšano jamstvo (5 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej). Navedena maloprodajna cena (MPC) je neobvezujoča priporočena cena in vključuje 22-odstotni DDV in DMV. Velja preko Renault Financial Services. Poraba pri mešanem ciklu: 4,8–5,0 l/100 km. Emisije CO₂: 107–114 g/km. Emisijska stopnja: EURO6DFULL. Emisija NOx: 0,003 g/km. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Pridrujemo si pravico do napak. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Slika je simbolična. Renault Nissan Slovenija d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana.

Renault priporoča renault.si

REMONT

Ljubljanska cesta 22, Kranj, TEL: 04 201 52 15, www.REMONT-KRANJ.si

Zimski utrip v Javnem zavodu Ratitovec

V Muzeju Železniki je bil na slovenski kulturni praznik, 8. februarja, dan odprtih vrat. Mladinski center je konec januarja pripravil predinformativni dan za bodoče dijake, za bodoče študente pa bo potekal v soboto, 19. februarja.

JAVNI ZAVOD RATITOVEC

Dobro smo že zakorakali v leto 2022 in upamo, da se nam izpolnijo največkrat izrečene letoletne želje: ostanimo zdravi in naj nam leto 2022 prinese nazaj normalno življenje, tako kot smo ga poznali pred dvema letoma.

Letošnja zima nam je postregla s snegom in mrzlimi temperaturami. Tako so na svoj račun prišli smučarji, tekači na smučeh, turni smučarji in seveda tudi pohodniki. Za ohranjanje zdravja in dobre telesne pripravljenosti pa lahko poskrbimo tudi na drugačen način in mnogi med vami tako redno obiskujete plavalni bazen v Železnikih. Topla voda v bazenu in sproščanje v različnih tipih savn je prav tako pomemben dejavnik za ohranjanje zdravja, zato vabljeni k obisku tudi v prihodnje.

Muzej ima svoja vrata odprta tudi v zimskem času, na široko pa smo jih odprli za vse obiskovalce na slovenski kulturni praznik, 8. februarja. Žal v živo tudi letos ni bilo izvedeno branje pesmi pred plavžem na ta dan, ampak so se ljubitelji poezije družili virtualno. Letošnjo osrednjo občinsko prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku je pripravilo Kulturno umetniško društvo France Koblar. Do zadnjega so si želeli, da bi bila prireditev izvedena v živo, vendar so se na koncu odločili, da je varneje, da prireditev posnamejo in tako je možen ogled na njihovi spletni strani.

BREZPLAČNA VODENJA NA ŠKOFJELOŠKEM

Dne 21. februarja obeležujemo mednarodni dan turističnih vodnikov. V ta namen skupaj s Turizmom Škofja Loka in ostalimi deležniki organiziramo brezplačno vodenje na Škofjeloškem. Tako bodo obiskovalci ob določenih urah na vodenih ogledih spoznali staro mestno jedro Škofje Loke, Loški muzej, Dvorec Visoko, pivovarno Crazy Duck in Muzej Železniki. Dogodek bo v soboto, 19. februarja, vodenje po Muzeju Železniki bo ob 15. uri. Vodenj se lahko udeleži kdorkoli ob upoštevanju pogoja PCT.

Športna aktivnost pod okriljem Mladinskega centra Železniki

Selško dolino, dogodke in prireditve že nekaj let predstavljamo tudi na Radiu Sora, v oddaji Potepamo se po domačih krajih. Občina Železniki in Radio Sora sta pogodbo o sodelovanju podpisala tudi za letošnjih deset oddaj. Oddaja je na sporedu Radia Sora ob sobotah med 11. in 13. uro in izmenično se predstavljajo občine na Škofjeloškem. V oddaji, ki jo na terenu vnaprej posname voditeljica in novinarka Radia Sora Jana Jenko, predstavljamo zanimive kraje v občini, predvsem pa prireditve in dogodke, ki jih pripravljajo prostovoljci v različnih društvih. Tako vas bomo tudi letos povabili k soustvarjanju oddaje in predstavitvi vašega dela, lahko pa nas tudi sami kontaktirate in se dogovorimo za predstavitev.

V Mladinskem centru Železniki vsako leto pripravijo predinformativne dneve za osnovnošolce in srednješolce. Osnovnošolci informacije dobijo iz prve roke od srednješolcev in študentov, na ta način dobijo svojevrsten pogled na šolski utrip. Letošnji takoimenovani Info lonec je zopet potekal po spletu in je bil zelo dobro obiskan. Šole je predstavljalo devet dijakov, predstavitev se je udeležilo dvajset učencev. Dijaki so na začetku šole predstavili s kratkimi predstavitvami z nekaj fotografijami in osnovnimi podatki. Nato so predstavitve potekale ločeno v "breakout roomih". Tam so

dijaki predstavili svojo šolo podrobneje in bili na voljo za vprašanja. Osnovnošolci pa so lahko prosto prehajali med različnimi srednjimi šolami. Srednješolci so bodočim dijakom predstavili naslednje šole: Gimnazijo Škofja Loka, Gimnazijo Franceta Prešerna Kranj, Šolski center Kranj, Biotehniški center Naklo, Šolski center Škofja Loka, Gimnazijo Želumlje in Srednjo vzgojiteljsko šolo, gimnazijo in umetniško šolo Ljubljana, svojo predstavitev pa je dodal tudi Klub študentov Selške doline. Največ zanimanja je požela Gimnazija Škofja Loka, za njo Šolski center Kranj, največ vprašanj pa so osnovnošolci postavili dijaku Šolskega centra Škofja Loka.

Na enak način pripravljajo tudi predstavitev za bodoče študente, ki bo v soboto, 19. februarja.

Strokovni svet za šport je pozval športno javnost, da poda predloge za športnika leta občine Železniki 2021, trenutno pregledujejo prispelle prijave. Ko bodo znani nagrajenci, bo konec marca ali v začetku aprila organizirana tradicionalna prireditev s svečano podelitvijo priznanj. Na tej prireditvi bodo podeljena tudi priznanja za leto 2020, saj lani prireditev zaradi vseh covidnih ukrepov ni bilo in športniki priznanj še niso prejeli. Vse nagrajene športnike 2020 smo dodobra predstavili v Ratitovških obzorjih aprila 2021.

Plakatna razstava Ustvarjalni utrinki

Otroci vsa leta pridno ustvarjajo in presenečajo z neverjetnimi umetninami.

ALEKSANDER ČUFAR

Zaradi v zadnjem času slabih epidemioloških razmer je bilo v Železnikih zelo malo kulturnih prireditev, temu primerne so bile tudi prazne oglasne deske v kraju. Ravnateljici Antonovega vrtca Nežki Čufar se je utrnila ideja o požitvi teh praznih oglasnih desk s plakati umetnin otrok Antonovega vrtca. Otroci vsa leta pridno ustvarjajo in presenečajo z neverjetnimi umetninami. Prav ste slišali, to so resnično odlična likovna dela. Trudijo se narediti kar najboljše v različnih likovnih tehnikah, kar pa je zasluga prizadevnih vzgojiteljic mentoric, ki jih s spodbudnimi nasveti vodijo do odličnih del. Da so na pravi poti otroci in mentorice, je vidno tudi iz nagrad na likovnih natečajih.

Za tokratni izbor sva z ženo izbrala izdelke različnih likovnih tehnik, vendar z eno posebnostjo. Vsa dela so ustvarjena v živih "plakatih" barvah in s tem hitro

Štiriindvajset različnih likovnih del, obešenih na osemnajstih oglasnih deskah, predstavlja široko paleto motivov.

opažena in videna na sprehodu ali vznjži skozi kraj. To je tudi srž plakata, da je viden in opažen na daleč, v ljudeh prebudi zanimanje in si nato plakat ogledajo tudi od blizu. Štiriindvajset različnih likovnih del, obešenih na osemnajstih oglasnih deskah, predstavlja široko paleto motivov. Predstavljen je vrtec, otroci v vrtcu, drevesa, snežak, avtomobili, živali, mesto, narodna noša in še bi se kaj našlo. Otroška domišljija nima meja, važna je samo spodbuda s strani staršev ali vzgojiteljic in že se dogajajo čarovnije. Edinstvena razstava je bila prikazana na oglasnih deskah dan pred godom zaveznika Antonovega vrtca svetega Antona puščavnika. Tako so se otroci poklonili tudi prazniku Župnije Železniki. Na dan kulture, 8. februarja, pa je zagledala dan tudi spletna razstava Ustvarjalni utrinki 2022, ki je bila razposlana na naslove

družin otrok ustvarjalcev, vzgojiteljicam mentoricam, ostalim vrtcem in seveda širši publiki. Iz izkušenj predhodnih spletnih razstav smo se naučili, da tako več ljudi vidi prizadevanje mladih umetnikov. Vse smo tudi prosili, da nam pomagajo pri delitvi spletne razstave svojim prijateljem in tako bo Plakatna razstava ustvarjalni utrinki otrok Antonovega vrtca doživela kar najširšo predstavitev. Že sedaj je bil odziv na razstavo zelo lep in spodbuden, upam, da bo razstava všeč tudi ostalim.

Na koncu pa še ena velika zahvala za pomoč pri nastajanju in postavitvi razstave. Plakate je oblikovala Jana Lavtar, natisnil jih je Marko Čufar, pri obešanju pa je bil nenadomestljiv Rudi Rejc. Vsem se prav lepo zahvaljujem, opravili so odlično delo, ker brez vseh teh dobrih ljudi razstave ne bi bilo.

Mamicam čestitamo!

Rodile so: **Tjaša Zupanc** iz Dražgoš Nika, **Neža Vrtač** iz Spodnje Sorice Johanno, **Ana Šturm** iz Podlonka Lučko, **Klavdija Jereb** iz Martinj Vrha Jerco, **Anja Lotrič** iz Dražgoš Tima, **Neža Štravs** iz Martinj Vrha Miha, **Maja Habjan** iz Železnikov Kim, **Neža Pagon** iz Železnikov Tineta, **Marija Mery Rihtaršič** iz Lajš Saro, **Marija Benedičič** s Studena Viktorijo, **Anja Pintar** iz Železnikov Zojo, **Zehrija Čajić** iz Železnikov Irnada in **Tadeja Tolar** iz Podlonka Mio.

Podatke smo s privoljenjem staršev zbrali na podlagi vlog za dodelitev prispevka ob rojstvu otroka. Seznam vseh novorojenec je tako lahko še daljši, čestitke in dobre želje pa izrekamo tudi mamicam, katerih imena tu niso zapisana.

Martina Logar, svetovalka za družbene dejavnosti, Občina Železniki

Merjenje količine ogljikovega dioksida v učilnicah

Osnovna šola Železniki pri tem sodeluje z Lotrič Metrology.

NATAŠA ZAVRL, PEDAGOGINJA, **MARK ŠTAMFELJ**, 8. C

V zadnjem obdobju (pandemije) namenjamo več pozornosti kakovosti zraka v učilnicah. Evropejci večino časa preživimo v zaprtih prostorih. Z različnimi dejavnostmi onesnažujemo okolje, onesnažen zunanji zrak pa prehaja v notranje prostore. Zrak v učilnicah je onesnažen precej bolj kot zunanji zrak. Na kakovost notranjega zraka vplivajo številne snovi, zasedenost in velikost učilnic, dejavnost, starost in zdravstveno stanje učencev.

Vpliv povečanih koncentracij CO₂ v zraku na človeka je že dolgo znan. Kakovost zraka v učilnicah ima zato zelo pomembno vlogo pri zdravstvenem stanju učencev. Večina otrok preživi tretjino ali četrtno svojega časa v šoli. Če je kvaliteta zraka slaba, je škodljivim vplivom izpostavljena velika količina učencev in zaposlenih hkrati.

VSE VEČ VIROV ONESNAŽENEGA ZRAKA

Sodobne, izolirane stavbe onemogočajo dostop svežega zraka v prostor, kar posledično pomeni slabšo kakovost zraka. Ob tem je prisotnih vse več virov onesnaženega zraka (pohišto, čistila, novi gradbeni materiali ...), njihov vpliv pa se večja zaradi slabega dotoka svežega zraka. Kakovost notranjega zraka je v največji meri odvisna od kvalitete zu-

Učenec Mark Štampfelj med spremljanjem rezultatov meritev kakovosti zraka

Jezikovni tečaji

14 tujih jezikov

stopnje od A1 do B2

individualno ali v skupini

za odrasle in upokojujence

brezplačno prvo srečanje

Pričnemo od 21. februarja dalje.

04 51 50 590

www.mekon-loka.si

nanjega zraka (promet, industrija, gradbeništvo, odlagališča odpadkov, kmetijstvo). Tako tudi zrak v učilnicah onesnažujejo: prah, gradbeni in izolacijski materiali, stenske in talne obloge, barve, voski, lepila in smole, topila, izdelki za čiščenje in razkuževanje, izdelki za osebno nego, viri onesnaženja pa smo tudi živa bitja. Poleg kemičnih onesnaževal zraka igrajo pomembno vlogo še biološka onesnaževala zraka (bakterije, virusi, plesen, kožni kosmiči, iztrebki, urin, žuželke, pršice, cvetni prah itd.).

Čist, suh zrak blizu nivoja morja je sestavljen iz približno 21 odstotka kisika, 78 odstotka dušika, enega odstotka argona in 0,04 odstotka ogljikovega dioksida. Koncentracija CO₂ v zunanjem zraku je povprečno okoli 400 ppm. Vsebnost izdihanega CO₂ v prostoru je relativno dober kazalnik kakovosti zraka. Kadilci izdihajo več ogljikovega dioksida kot nekadilci. Pri sedenju človek z dihanjem odda približno 18 litrov CO₂ na uro.

NARAVNO PREZRAČEVANJE NI VEDNO DOVOLJ

Prezračevanje si zasluži posebno pozornost, saj omogoča svež zrak in zmanjšuje koncentracijo onesnaževal. Povišane koncentracije CO₂ so posledica prisotnosti oseb v zaprtim prostoru. Koncentracija CO₂ se običajno uporablja kot kazalnik učinkovitosti prezračevanja. Zaznavanje slabega zraka povzroči 0,1-odstotna koncentracija CO₂, en odstotek CO₂ povzroča nelagodje in slabo počutje, 10-odstotna koncentracija CO₂ pa je smrtno nevarna. Naravno prezračeva-

nje ni vedno dovolj učinkovito, saj ni enakomerno porazdeljeno. Denimo v Nemčiji priporočajo v šolskih prostorih zračenje skozi na stežaj odprta okna vsakih 20 minut, pozimi tri do pet minut, poleti pa 10 do 20 minut, po vsaki šolski uri pa odprta okna ves čas med odmorom.

V UČILNICAH NAMESTILI SISTEM ZA SPREMLJANJE KAKOVOSTI ZRAKA

Gospod Jure Thaler, direktor razvoja iz Lotrič Metrology, se je prijazno odzval našemu povabilu k sodelovanju pri preverjanju kvalitete zraka v učilnicah. Dne 14. maja lani nam je na predstavitvi sistema Exactum na centralni šoli v Železnikih povedal, da je zlasti v prostorih, kjer ni prisotnega mehanskega prezračevalnega sistema, priporočljivo za namen ugotavljanja kakovosti zraka izvajati meritve vsebnosti CO₂ ter temperature in relativne vlage. Priporočena koncentracija CO₂ v zaprtih prostorih je nižja od 800 ppm (parts per million). Svež zunanji zrak ima vrednosti okrog 400 ppm, mestni zrak okrog 700 ppm, 1000 ppm pa predstavlja mejo ugodja in je po kakovostni lestvici standarda EN 16798 zgornja meja za kakovost zraka I. kategorije.

Istega dne nam je gospod Thaler namestil sistem EXACTUM v štiri učilnice učencev četrtega in petega razreda. Dne 7. septembra lani je senzorje premestil v štiri učilnice na t. i. predmetni stopnji. Sistem vključuje senzorje CO₂, temperature in vlažnosti in omogoča spremljanje kakovosti zraka v učilnicah. Rezultati so v realnem času vidni učiteljicam. Da so meritve točne in natančne, je poskrbljeno znotraj Lotrič Metrology. Vsi senzorji so kalibrirani, tako lahko omogočijo natančne informacije.

MEJNE VREDNOSTI CO₂ PRESEŽENE PO PRIBLIŽNO POL URE

Sistem Exactum, ki je sedaj za nas brezplačen, nam je jasno sporočil, da so mejne vrednosti CO₂ v vseh učilnicah, kjer so nameščena tipala, praviloma presežene po približno tridesetih minutah, če so okna učilnic zaprta. Gospod Thaler nam je 3. decembra lani pomagal pri interpretaciji rezultatov sistema Exactum. Vrednosti CO₂ v učilnicah z nameščenimi tipali niso nikoli presegle 5000 ppm, najvišja izmerjena vrednost je bila 3000 ppm. Po pričakovanih so bile vrednosti CO₂ v učilnicah

četrteh in petih razredov nižje, saj so bile meritve opravljene poleti, ko so bila okna odprta večji del dopoldneva. V treh učilnicah predmetne stopnje je opaziti, da vrednosti CO₂ začnejo hitro naraščati, ko pridejo učenci v učilnico. Ob polno zasedeni učilnici z zaprtimi okni so mejne vrednosti praviloma presežene po približno 30 minutah. Stanje se ob intenzivnem zračenju hitro normalizira, vendar se vrednosti ponovno stabilizirajo na nekoliko povišane vrednosti CO₂ celotne stavbe. Trenutno so okna na hodnikih večino časa zaprta, če bi še povečali zračenje, bi bilo treba preveriti toplotne izgube. Povečane vrednosti CO₂ v nočnem času kažejo na to, da je celotna stavba centralne šole manj prezračena. Spremljanje kvalitete zraka nam omogoča, da smo bolj pozorni na večkratno redno zračenje

učilnic, vsaj ob koncu vsake šolske ure. Vsi, ki so v isti učilnici prisotni dalj časa, ne zaznajo, da se je kvaliteta zraka poslabšala, s pomočjo spremljanja meritev v sistemu Exactum smo ozavestili pomen rednega prezračevanja.

NAMESTITEV PREZRAČEVALNIH SISTEMOV

Načrtujemo namestitev prezračevalnih sistemov z rekuperacijo toplote, s čimer bi bistveno pripomogli k boljšemu prezračevanju šolskih prostorov in pri tem izgubili minimalne količine toplote. Pridobili smo že nekaj ponudb različnih ponudnikov in na tej podlagi za letošnje in prihodnje leto načrtujemo naložbo v višini 44 tisoč evrov.

Prezračevalni sistem že deluje v Podružnici Sorica, zato bi bilo meritve CO₂ zanimivo izvesti tam.

skupina elektro gorenjska

Smo Skupina Elektro Gorenjska, z elektriko povezujemo Gorenjsko.

elektro gorenjska   gorenjske elektrarne   esk vzdrževanje

ELEKTRO GORENJSKA D.O. ULICA MIRKA VEDNOVA 3/A, BRANU

Uspešni Okusi Škofjeloškega

Januarja letos se je na Škofjeloškem odvijal kulinarčni festival Okusi Škofjeloškega. Na njem sta sodelovala tudi Gostišče Tolc iz Spodnje Sorice in Penzion ter gostišče Lajnar iz Zgornje Sorice. Kulinarčni festival je pri ljudeh naletel na dober sprejem.

TEKST IN FOTO: **ALENKA BRUN**

Okusi Škofjeloškega je bil prvi tovrstni festival na Škofjeloškem. Na njem je sodelovalo enajst gostinskih ponudnikov – med njimi restavracija, gostišči, gostilne in turistični kmetiji. Po predhodnih rezervacijah ste na Okusih Škofjeloškega dobrote lokalnih kuharskih mojstrov okušali po enotni ceni menijev (25 evrov). Med sodelujočimi sta bila tudi Gostišče Tolc ter Penzion in gostišče Lajnar, ki je praktično ob vznožju smučišča na Soriški planini ter privablja ljudi tudi s svojim elegantnim videzom brunarice in gorske vile obenem.

Ob našem obisku je bila Lajnarjeva jedilnica polna. Smučarji, deskarji, družine z otroki, gostje penziona. Za obetajoči meni Okusov Škofjeloškega je poskrbela ekipa iz domače kuhinje, šef kuhinje je Luka Čufar.

Začeli so z zelo modernim pristopom postrežbe pozdrava iz kuhinje počasi pečenih reber s fermentiranim koromačem, s paradižnikovo majonezo in še kakšnim okusnim dodatkom. Za predjed je sledil goveji konsome s konjakom in poširanim prepeličjim jajcem. Glavno jed so sestavljali svinjski medaljoni, pečeni na kuhanem bohinjškem maslu, pire gomoljnic,

Primož Pintar

Luka Čufar

Zelenjavna juha z rožičevim štrukljem in prahom črne trobente

Mizarstvo „Božo“

**POSREDNIŠTVO PRI PRODAJI
BARV ZA LES PROIZVAJALCA**

NUDIMO VAM:

**IMPREGNACIJE ZA LESENE KONSTRUKCIJE,
UNIVERZALNE IN DEBELOSLOJNE LAZURE ZA LES,
SUŠENJE LESA, IZDELAVO OPORNIH ROK ZA NADSTREŠKE,
IZDELAVO OPAŽA, LADIJSKEGA PODA IN BRUN,
IZDELAVO BALKONSKIH OGRAJ,
KOLOBARJEV ZA OBLAGANJE STEN.**

POKLIČITE NA TEL. 041 697 465 IN SE PREPRIČAJTE

Božo Prezelj, s. p.

Podporezen 6, 4228 Železniki
info@mizarstvo-bozo.si, bozo.prezelj@siol.net
04 519 90 90, 041 697 465

www.mizarstvo-bozo.si

Hrbet divjega pujska, štrukelj iz prosene kaše in sliv, pire zelene, korenja in jabolk

karamelizirana jabolka in riban hren. Z dodanimi njoki rdeče pese je bil krožnik kar bogat. Meni se je zaključil z zajetnim kosom borovničevega (skutnega) zavitka, z dodano okusno okrasitvijo, ki bi lahko bila že sama po sebi sladica: sadje, drobljenec, meta ... – od mize zagotovo nismo šli lačni.

Še prav posebej pa nas je zanimal obisk Gostišča Tolc, kjer smo že ob vstopu v prostor razumeli, zakaj se po domačih kulinarčnih in vinskih kuloarjih šepeta, da je po novem obisku menda najlepše slovenske vasi Sorica nujen. Sploh če ste ljubitelj dobre hrane in žlahtne kapljice. Hrana je navdušila, vinska karta pa zadovolji tudi zahtevnega gosta.

Primož Pintar je tu glavna kuharica, pri vsem pa mu pomaga soproga Metka. Družinska gostinsko-turistična zgodba ljudi »z doline« navduši, preseneti in zagotovo pusti vtis. Meni Okusov je bil pri Tolcu trihoden: s predjedjo, glavno jed-

Pri Lajnarju so okusno predjed postregli zelo modno; lahko bi rekli "alakartovsko".

jo in sladico. Res lačnim je ponudil na izbiro še tri dodatne jedi: ta grenk soršk sar s kuhanmo kramperjam pa hruškovo vodo, ajdov krap s tepkino kremo in popečeno slanino ali pa vabljev radič s krompirjem, ocvirki in jajcem. Kot prva jed pa je na mizo prispela zelenjavna juha z rožičevim štrukljem in črno trobento, za glavno jed so postregli hrbet divjega pujska, štrukelj iz prosene kaše in sliv, pire zelene, korenja in jabolk ter za sladico orehov štrukelj v vinski omaki, ki mu je na krožniku delal družbo še vaniljev sladoleđ. Če je goste ob jedeh zamikala vinska spremljava, so se glede izbire pravih vin lahko prepustili.

Po končanem letošnjem festivalu pa sodelujoči ocenjujejo, da se je v sklopu Okusov Škofjeloškega kulinarčno razvajalo približno 1300 gostov, in ker je bil njihov odziv zelo pozitiven, je to vsekakor dobra popotnica naslednjim izvedbam festivala.

Zimska akcija Osvežite dom z Gorenjskim glasom

14 dni brezplačnega časopisa

Gorenjski glas je izredno priljubljen časopis, ki izhaja vsak torek in petek. Naročniki komaj čakajo, da ga dobijo v nabiralnik in izvedo, kaj je novega v njihovem domačem kraju in v naši regiji. Teh novic ni mogoče najti nikjer drugje!

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Želimo si, da bi se bralci na lastne oči prepričali, da je Gorenjski glas odličen časopis, in postali njegovi naročniki. Poleg brezplačne dostave naročnina prinaša tudi številne popuste in darilo. Če želite Gorenjski glas bolje spoznati, se lahko odločite za dvotedensko brezplačno prejemanje časopisa brez vseh obveznosti. Pišite na narocnine@g-glas.si ali pokličite na tel. št. 051 682 217 in pustite podatke za dostavo. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in vam predstavili prednosti za naročnike.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

Na razstavi tudi o znani gostilni v Sorici

Del zanimive razstave Loške gostilne skozi čas, ki je ta čas na ogled v Krajevni knjižnici Železniki, med drugim predstavlja nekdanjo soriško gostilno Na pošti.

ANA ŠUBIC

V Krajevni knjižnici Železniki si lahko do 27. februarja ogledate del razstave Loške gostilne skozi čas, ki sta jo pripravili Ana Marija Miklavčič in Saša Ambrožič iz Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka. Lani poleti sta za namen domoznanskega septembra in Dnevoev evropske kulturne dediščine zbirali gradivo, povezano z loškimi gostilnami: fotografije, razglednice, kuharske knjige, recepte, gostilniške predmete, slikovno gradivo pa sta obogatili še s spomini in zgodbami lokalnega prebivalstva. Namen razstave ni bil prikazati vseh loških gostiln in lokalov, ampak predvsem tiste, o katerih jim je uspelo zbrati gradivo. V knjižnici v Železnikih je zaradi prostorskih omejitev na ogled le del razstave, ki originalno obsega 24 panojev s predstavitvami 23 gostiln skozi čas v sliki in besedi. Razstava bo v digitalni obliki dostopna na spletnem portalu Kamra.

V razstavo v Železnikih sta avtorici vključili predstavitev nekdanje soriške gostilne Na pošti, ki se edina nanaša na Selško dolino, ter škofjeloške gostilne Plevna in gostilne Pri Kajbitu iz Zminca, saj sta eni izmed tistih, o katerih sta zbrali največ gradiva.

NA POŠTI GOSTILI TUDI TITA

Ob predstavitvi gostilne Na pošti izvemo, da je hišo v Spodnji Sorici, v kateri je bila nekoč gostilna, zgradil Janez Pintar leta 1872. V njej je bil leta 1907 odprt poštni urad (od tod hišno ime Na pošti), ki ga je vodil Lovrenc Pintar. Ta je k hiši dogradil prizidek, v katerem sta bila salon oz. gostilna in tujske sobe. Videti je možno tudi zanimivo fotografijo iz arhiva Ane Pintar iz Puštala, ki je v gostilni Na pošti pomagala ob koncih tedna, sicer pa je bila to domača hiša njenega pokojnega moža Ivana. Fotografija je iz julija 1959, ko je gostilno obiskal tudi Tito s soprogo Jovanko in spremstvom. Pintarjeva se spominja, da je šlo za znano gostil-

no, tedaj edino v Sorici, lastnik pa je bil Janko Pintar (1904–1988). Na pošti je delala njegova sestra Julka. Leta 1959 je Tito s spremstvom prišel iz Bohinja v Sorico in se ustavil v gostilni na pijači, pri čemer je Janko najprej moral poskusiti vino, da ne bi bilo zastrupljeno. Pintarjeva je tudi razkrila, da je Janko, ki je bil med drugo svetovno vojno štiri leta v italijanskem izgnanstvu, imel v Italiji veliko znancev iz Nizozemske in Beograda, ki so hodili v Sorico na počitnice. Več kot dvajset let je poleti v gostilno hodil na dopust tudi Pepino iz Milana z družino. Iz spominov Ane Pintar, ki bogatijo razstavo, med drugim izvemo tudi, da so v gostilni stregli kruh in klobase ter golaž in druge jedi na žlico, vrata pa je zaprla leta 1966, ko je umrla Jankova žena Frančiška.

IVAN GROHAR POGOSTO V PLEVNI

Na zanimivosti v povezavi s Selško dolino naletimo tudi v predstavitvi gostilne Plevna. Vanjo je namreč pogosto zahajal slikar Ivan Grohar; tam je tudi veliko slikal in neredko pre-spal kar na peči.

Razstavljeni sta še panoja Gostilne na razglednicah in Stari gostilniški predmeti. Med njimi zasledimo tudi fotografijo kozarcev za žganje "štamprl" in "žgajnarčk", kozarca za brizganec in kozarca za čaj, ki so ga imele boljše gostilne. Vsi kozarci so z začetka 20. stoletja in so bili v lasti Draga Dolenca iz Železnikov, zdaj pa so v zbirki Loškega muzeja.

JESENSKO-ZIMSKI UTRINKI

Marca in aprila bo v Krajevni knjižnici Železniki na ogled slikarska razstava Ivanke Keber, Mire Golja in Irene Knapič z naslovom Jesensko-zimski utrinki. Več kot deset let so ustvarjale pod mentorstvom Edija Severja, ki je lani sklenil svojo tuzemsko pot. Zdaj slikajo brez njega, vendar so njegovi nauki in njegov igriv odnos do ustvarjanja v skupini še kako prisotni.

Tito s Jovanko pred gostilno Na pošti v Spodnji Sorici 24. julija 1959 / Foto: arhiv Ane Pintar

Del razstave Loške gostilne skozi čas si v Krajevni knjižnici Železniki lahko ogledate do 27. februarja. / Foto: Gorazd Kavčič

Pozimi divjad potrebuje mir

Lovci Lovske družine (LD) Železniki smo uspešno končali lansko lovsko leto in delovno začeli novega.

ANTON GLOBOČNIK, FOTO: MATEVŽ JAKOLIČ

Pred nami so obsežna dela na lovskih objektih, bivaku na Podnu in lovski koči na Toli. Obnavljali bomo lovske steze, urejali grmišča in gozdne robove, pripravljali krmo za zimo in gradili nove visoke preže. Obseg del nas ne skrbi, saj imamo letos kar pet novih članov.

Kakor vsako leto smo lovci v teh dneh znova založili zimska krmišča s preostankom sladkorne pese in sena. Kljub našemu prizadevanju pa vsako leto v našem lovišču nastane kar nekaj škode v mladih smrekovih drevesnih sestojih, letvenjakih in drogovnjakih. Povzroči jo večinoma jelenjad z objedanjem lubja ob vznožju dreves. Poškodovana drevesa začnejo odmirati in niso več primerna za nadaljnje gospodarjenje.

Vse rastlinojede divje živali so pozimi, še posebej ko njihov življenjski prostor prekriva sneg, obremenjene z močnim pomanjkanjem hrane, zoperstaviti pa se morajo nizkim temperaturam. Če se osredotočimo le na jelenjad, je neugodnim vremenskim razmeram prilagojena tako, da upočasni metabolizem in s tem zmanjša porabo energije. Raziskave so pokazale, da se pozimi srčni utrip zmanjša na zgolj tretjino v primerjavi s spomladanskimi meseci. Pozno pozimi, ko že zmanjkuje maščobnih zalog, mraz pa še ne popusti, ima jelenjad zmožnost še dodatne prilagoditve. Začasno lahko zmanjša pretok krvi v okončinah. Topli ostanejo le organi, ki so nujni za preživetje. Žival lahko tako več ur na dan hibernira. Motnja, ki žival iz tega stanja prisili v premik, povzroči porabo velike količine energije. Kasneje jo mora žival nadomestiti z edinim virom hrane, ki je takrat na voljo v gozdu – z mladim smrekovim lubjem. Večje in dolgotrajnejše motnje pa lahko zaradi telesnega šoka in izčrpanosti po premiku pomenijo tudi smrt.

Motnje za jelenjad in druge občutljive vrste v tem občutljivem obdobju povzročajo naravni plenilci in mi, ljudje.

Na območju LD Železniki je naravni plenilec jelenjadi volk. Zanj ni razpisane lovne dobe, zato lovci ne moremo vplivati na številčnost njegove populacije.

Letos bodo že 60. Čipkarski dnevi

ANA ŠUBIC

Za Turistično društvo (TD) Železniki bo letošnje leto zelo pomembno, saj jih čaka izvedba jubilejnih že 60. Čipkarskih dnevov, ki bodo potekali od 23. do 26. junija. Kot je povedal predsednik TD Tomaž Weiffenbach, priprave na prireditev že potekajo, za uvod vanjo pa bodo tudi letos pripravili dogodek 24 ur klekljanja. Čipkarski dnevi so sicer klekljarska prireditev z najdaljšo neprekinjeno tradicijo v Sloveniji; prirejajo jih že od leta 1963. Predsednik TD je še povedal, da bo marčevska prireditev Luč v vodo zaradi koronarazmer in birokratskih ovir odpadla, upa pa, da jim bo prvo soboto v aprilu znova uspelo izpeljati festival cvetnonedeljskih butar.

Jelenjad

Lahko pa prijazno nagovorimo vas, spoštovane bralke in bralci. Če lahko, se pozimi, še posebej ko je gozd prekrit s snegom, izogibajte nenujnemu gospodarjenju z gozdom in vsem športnim aktivnostim zunaj za to označenih poti in območij. Tudi lovci v tem času izvajamo le nujne lovske aktivnosti. Divjad in gozd nam bosta hvaležna.

28

let tradicije

POGREBNE STORITVE

hipnos d.o.o.

tel.: 051 / 620 699

24-URNA DEŽURNA SLUŽBA

ZA CELOTNO OBČINO

ŽELEZNIKI

www.hipnos.si

hipnos@hipnos.si

Aktivno proti invazivkam

Poleg invazivnih rastlinskih vrst poznamo tudi invazivne živalske vrste.

GERMANA PIVK, KGZS, ZAVOD KRANJ

V letu 2020 smo na območju Upravne enote Škofja Loka skupaj s partnerji izvajali projekt Aktivno proti invazivkam. O invazivnih rastlinskih vrstah je bilo veliko govora, potekale so tudi delavnice za posamezne interesne skupine, po občinah. Poleg invazivnih rastlinskih vrst pa poznamo tudi invazivne živalske vrste.

TIGRASTI KOMAR – AEDES ALBOPICTUS

V Evropi je poznanih 120 vrst komarjev. Entomologinja Danica Turk je v Sloveniji popisala trideset vrst komarjev. Od petih invazivnih vrst, ki se širijo po Evropi, sta bili pri nas potrjeni dve, tigrasti in japonski komar. Za tigrastega komarja je značilen poseben vzorec obarvanosti. Najdemo ga v jugozahodni Sloveniji, Ljubljani in okolici. Gotovo ni več daleč od nas. V Evropi se je prvič pojavil leta 1997, zanesli so ga z ladijskim transportom starih gum, v Albanijo. Tigrasti komarji so prenašalci virusnih okužb denga, rumena mrzlica, čikunguja in prenašalci parazitov pasja srčna glista, ki povzročajo bolezni pri živalih. Zanje je značilna velika prilagodljivost, saj jih najdemo od tropov do arktičnega kroga. Zelo jim ustrezajo visoke temperature in velika zračna vlažnost. Zaradi velike dnevne aktivnosti je nadloga, hkrati pa veliko tveganje za prenos nalezljivih bolezni.

Tigrasti komar

Za razmnoževanje tigrastega komarja je značilna popolna preobrazba, jajčeca, ličinke, bube, odrasla žival. Samica odlaga jajčeca na stoječo vodno gladino, ličinke se izležejo po 12 urah, po četrti levitvi se zabubijo in iz bube se izvali odrasla žival.

Kako zatiramo tigrastega komarja? Predvsem z odgovornim ravnanjem. Okolico hiš in gospodarskih poslopjij imejmo pospravljeno, brez starih posod, zalivalk, plastenk, ponjav, platen za pokrivanje, kjer se nabira stoječa voda. Redno čistimo žlebove, sode, rezervoarje, skrbimo za vzdrževanje vodnjakov in ribnikov. Pred komarji se ljudje tudi sicer branimo z repe-

lenti – odvrčali, kot so rastlinski izvlečki melise, limonine trave, roženkravta, šetraja, žajblja, timijana, mete, bazilike, kopra, kisa ... Komarjev naravni sovražnik pa je kačji pastir. Zaradi vpliva klimatskih sprememb se v zadnjih letih hitreje širijo škodljivci, ki jih zelo dobro poznamo, saj so nekateri v našem okolju prisotni tudi stoletja: koloradski hrošč, jabolčni zavijač, smrekov podlubnik. Zaradi milejših zim in razmeroma visokih temperatur svoj razmnoževalni krog začnejo prej in imajo tako eno ali celo več generacij več kot pred desetletji. Od tod večje populacije, posledično pa večja gospodarska škoda v kmetijstvu in gozdarstvu.

Priveditve v februarju in marcu

Do 28. 2. 2022 • Krajevna knjižnica Železniki

RAZSTAVA: LOŠKE GOSTILNE SKOZI ČAS (SAŠA AMBROŽIČ, ANA MARIJA MIKLAČIČ)

Knjižnica Železniki, T: 04 51 01 490, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si

Sobota, 19. 2. 2022 • Muzej Železniki, ob 15. uri

MEDNARODNI DAN TURISTIČNIH VODNIKOV – BREZPLAČNI VODEN OGLED MUZEJA ŽELEZNIKI

Muzej Železniki, Javni zavod Ratitovec, Turizem Škofja Loka, T: 04 51 47 356

Od 1. 3. do 29. 4. 2022 • Krajevna knjižnica Železniki

SLIKARSKA RAZSTAVA: JESENSKO-ZIMSKI UTRINKI (MIRA GOLJA, IVANKA KEBER, IRENA KNAPIČ)

Knjižnica Železniki, T: 04 51 01 490, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si

Sobota, 6. 3. 2022 • odhod izpred pošte v Železnikih, ob 6. uri

19. TURNI SMUK IN 16. POHOD S KRPLJAMI SORIŠKA PLANINA – RATITOVEC – PRTOVČ

Planinsko društvo za Selško dolino Železniki, T: 031 613 426, E: lotric.lojze@gmail.com

Sreda, 9. 3. 2022 • Krajevna knjižnica Železniki, ob 17. uri

LUTKOVNA PREDSTAVA: BONTON ZA MALE LUMPE – PRAVILA LEPEGA OBNAŠANJA V VERZIH ANDREJA ROZMANA - ROZE (LUTKOVNO GLEDALIŠČE BICIKLETA)

Knjižnica Železniki, T: 04 51 01 490, E: zelezniki@knjiznica-skofjaloka.si

Petek, 25. 3. 2022 • Krekov dom v Selcih

PRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU

Kulturno društvo dr. Janez Evangelist Krek

Petek, 25. 3. 2022 • Muzej Železniki, ob 18. uri

RAZSTAVA SLIK NA LESU – LESNI BARVNI SPEKTER, AVTOR RADO DAGARIN

Muzejsko društvo Železniki, Muzej Železniki – Javni zavod Ratitovec, T: 04 51 47 356

DOMEL

**IŠČETE ZAPOSILITEV V SLOVENSKEM PODJETJU S TRADICIJO
IN POGLEDOM V PRIHODNOST?**

PRIDRUŽITE SE EKIPI DOMEL

Na lokacijah Železniki, Škofja Loka in Reteče
iščemo nove sodelavke in sodelavce na prostih delovnih mestih:

- konstrukter
- tehnolog
- mojster
- orodjar
- CNC-operater
- proizvodni delavec

Več informacij najdete na spletni strani

<https://www.domel.com/sl/podjetje/zaposlitev/prosta-delovna-mesta>

Če želite postati del uspešne ekipe, oddajte prijavo skupaj z življenjepisom na

<https://prijave.domel.com/>

OPEL MOKKA

NAELEKTRENA IN DRZNA /

Z OPEL FINANCIRANJEM ŽE ZA

149 €
NA MESEC*

Zaslužite si več! Več drznosti, samozavesti in individualnosti.

Opel FLEXCARE
2+2 LETI Z OPEL FINANCIRANJEM

ZMAGOVALEC
ZLATEGA
VOLANA 2021

avtotehna | VIS
HVALA, KER NAM ZAUPATE!

080 88 82
opel.avtotehna-vis.si
info@avtotehna-vis.si

PE LJUBLJANA
PE KRANJ
PE ŠKOFJA LOKA

01 58 18 510
04 281 71 70
04 502 40 00

info.lj@avtotehna-vis.si
info.kr@avtotehna-vis.si
info.skl@avtotehna-vis.si

Kombinirana poraba goriva (po WLTP ciklu): 4,4 – 6,0 l/100 km, poraba električne energije: 15,8 – 16,2 kWh/100 km ter izpusti CO₂: 0 – 135 g/km. Emisijska stopnja: EURO 6. Specifične emisije dušikovih oksidov (NO_x): 0 – 0,0460 g/km. Trdi delci: 0,00052 g/km in število delcev: 0,0900 *10¹¹/km pri dizelskih motorjih. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal iz prometa prispevajo k poslabšanju zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Primer informativnega izračuna finančnega lizinga za vozilo Opel Mokka Edition 1.2-litrski bencinski motor (74kW/100HP) s Start/Stop in 6-stopenjskim ročnim menjalnikom ob nakupu na Opel financiranje: • predračunska vrednost predmeta financiranja: € 18.946,40 • lastna udeležba (polog): € 9.094,27 • znesek financiranja: € 9.852,13 • število obrokov: 84 • mesečni obrok: € 149 • stroški odobritve: € 378,93 • skupni znesek za plačilo brez lastne udeležbe: € 12.490,80 • letna obrestna mera: 7,00% • efektivna obrestna mera: 8,4653% na dan 03. 01. 2022. *Ponudba velja ob nakupu na Opel financiranje, ob katerem brezplačno prejmete tudi Opel FlexCare podaljšano jamstvo in asistenco za 2+2 leti ali do 120.000 km. Opel Mokka-e je prejemnica nagrade Zlati volan v kategoriji "Najboljši avtomobil pod 25.000 Eur v Nemčiji". Vir: AUTO BILD (#45/2021) & BILD am SONNTAG (#46/2021). Več informacij je na voljo na www.opel.avtotehna-vis.si. Pridržujemo si pravico do spremembe ponudbe. Slika je simbolna. Ponudba velja do 28.2.2022.